

TROBLA

GLASILO OBČINE VELIKE LAŠČE

datum izida: 3. februar 2016

Razpisi za društva

KAZALO

ŽUPANOVA STRAN	3
OBČINSKE STRANI	4
ŠOLA IN VRTEC	12
KULTURA	14
ZDRAVSTVO	16
NAŠA DEDIŠČINA	19
ČEBELARSTVO	25
DRUŠTVA	28
ŠPORT IN REKREACIJA	32
PISMA	34
ZAHVALE	35

BESEDA UREDNIŠTVA

Glede na to, da na naslov uredništva od določenih piscev prejemamo različna odprta pisma (med drugim tudi odprto pismo uredniškemu odboru s pozivom k odstopu), želimo poudariti, da se bo tako kot doslej uredniški odbor tudi v bodoče odločal in deloval v skladu s **trenutno veljavno programsko zasnovo Troble, ki jo je sprejel Občinski svet Občine Velike Lašče na svoji 14. redni seji dne 11. oktobra 2012.** Kot odgovor na omenjena odprta pisma pa smo se v uredništvu odločili, da ponovno objavimo trenutno veljavno programsko zasnovo Troble.

Lidija Čop, odgovorna urednica

PROGRAMSKA ZASNOVA OBČINSKEGA GLASILA »TROBLA«

Trobla je skladno z Odlokom o izdajanju občinskega glasila Občine Velike Lašče (uradno glasilo Občine Velike Lašče št. 1/11) javno in uradno glasilo Občine Velike Lašče. S to programsko zasnovo se na podlagi Zakona o medijih določajo namen izdajanja in temeljna vsebinska izhodišča oz. programska zasnova občinskega glasila Trobla. Glasilo je del javnega obveščanja in je namenjeno obveščanju občanov.

1. Glasilo se uvršča v informativni tiskani in elektronski medij, ki izhaja v slovenskem jeziku. Glasilo izhaja praviloma sedemkrat letno, lahko pa izide tudi kot dvojna ali izredna številka. Glasilo izhaja v tiskani obliki in se brezplačno dostavlja v vsa gospodinjstva na območju Občine Velike Lašče v nakladi 1550 izvodov. Glasilo izhaja prav tako v elektronski obliki, objavljeno je na uradni spletni strani Občine Velike Lašče. Za ostale naročnike je glasilo na voljo proti plačilu po veljavnem ceniku, ki ga določa občinski svet.

2. Programska vsebina temelji na svobodi izražanja, nedotakljivosti in varstvu človekove osebnosti in dostojanstva, na svobodnem pretoku informacij in odprtosti za različna mnenja, prepričanja in različne vsebine, na avtonomnosti odgovornega urednika in uredništva pri ustvarjanju programskih vsebin.

3. Glasilo obvešča o delu organov občine in javnih zavodov, ki jih ustanavlja občina, društev in drugih organizacij, ki opravljajo naloge v javnem interesu in delajo za skupno dobro občine, ter poroča o aktualnih gospodarskih, političnih, socialnih, kulturnih in ostalih dogajanjih v občini. Prav tako pokriva področja, kot so: okolje in prostor, izobraževanje, zdravje, šport oz. rekreacija, pisma bralcev, literarni prispevki, zahvale in pohvale občanov, obvestila in napovednik (koledar prireditvev), predstavitev zanimivih dogodkov in osebnosti iz naše preteklosti. Nekatera področja se lahko pojavljajo neperiodično, v skladu s prostorom, ki je na voljo. Predvsem naj občinsko glasilo izžareva pozitivno sporočanje.

4. Uredništvo si prizadeva za redno obveščanje občanov o dogodkih, ki so se zgodili ali se še bodo, vendar s poudarkom na aktualnih temah. Urednik in uredniški odbor določa glavne teme glasila in prispevke posameznih članov uredniškega odbora. Pri svojem delu in izboru obravnavanih tem ter načinu njihove obdelave je uredniški odbor na podlagi programske zasnove in kodeksa novinarske etike neodvisen in samostojen.

5. Presojanje o objavi posameznega prispevka je v pristojnosti odgovornega urednika in uredniškega odbora. Anonimni prispevki (brez podpisa in naslova) se ne objavljajo. Zavrnitev objave temelji na oceni, da je prispevek napisan tako, da v ničemer ne zadeva delovanja Občine Velike Lašče ali interesov, želja oz. kakršnih koli potreb občanov in občanov občine. Zavrne se tudi objava prispevka na podlagi presoje, da so v prispevku zapisane trditve ali sodbe, ki so nepreverjene, neutemeljene ali žaljive za osebe ali organe oziroma organizacije, na katere se nanašajo. Prav tako se lahko zavrne tudi prispevek, če je v nasprotju s programsko zasnovo glasila.

6. Uredništvo je dolžno obvestiti osebe občinske uprave in župana o prispevku, ki zadeva delovanje občine, in s tem pristojnim in odgovornim dati možnost odgovora ali pojasnila še v isti številki glasila.

7. Del glasila je namenjen tudi oglasnim sporočilom, ki se lahko objavljajo samo proti plačilu po veljavnem ceniku. Za oglase se ne štejejo obvestila in objave občine, obvestila v zvezi z izvajanjem javnih služb, kulturnih prireditev in dobrodelnih akcij, ne šteje se za oglase tudi navajanje sponzorjev in donatorjev v okviru medijske predstavitve prireditev. Za oglaševanje se štejejo plačana obvestila, ki jih naroči pravna ali fizična oseba z namenom, da bi pospeševala poslovni promet ali v javnosti ustvarjala ugled in dobro ime.

8. Izdajatelj glasila: Občina Velike Lašče
Sedež izdajatelja glasila: Levstikov trg 1, 1315 Velike Lašče

Številka: 0301-023/2012
Velike Lašče, 11. oktobra 2012

Občina Velike Lašče
župan Anton Zakrajšek, l.r.

TROBLA

glasilo
Občine Velike Lašče

ISSN 1408-5852

Slika na naslovnici: Učenci podružnične šole Turjak med učenjem hokeja na ledu na drsališču Turjak (foto: L. Čop)

**Naslednja Trobla izide 16. marca 2016,
prispevke je treba oddati do 2. marca 2016.**

Letnik 22, številka 1, 3. februar 2016. Izhaja sedemkrat letno, gospodinjstva v občini prejmejo glasilo brezplačno. **Naklada:** 1.550 izvodov. **Izdajatelj:** Občina Velike Lašče.

Odgovorna urednica: Lidija Čop. **Uredniški odbor:** Dragica Heric, Veronika Vasič, Marta Škrlič Antončič, Urša Zalar. **Lektoriranje:** Silva Cimerman. **Oblikovanje:** Lidija Čop.

Tisk: Luart, d.o.o. **Naslov uredništva:** Trobla, Levstikov trg 1, 1315 Velike Lašče.
Tel.: 01/781 03 70, e-pošta: trobla@velike-lasce.si. Prispevke za Troblo lahko oddate tudi v nabiralnik, ki se nahaja v hodniku pritličja občinske stavbe.

Drage občanke in občani - bralci Troble!

Tudi v tej številki Troble boste lahko prebirali odprta pisma, s katerimi pisci na svoj način izražajo določena stališča. Kot župan imam sicer možnost, da v skladu s programsko zasnovo v isti številki glasila odgovarjam na članke, ki zadevajo delovanje občine ali mene osebno, vendar sem se odločil, da za odgovore na takšne vsebine ne bom več izgubljal časa.

Lahko pa brez zadržkov vsakomur povem ali kjerkoli zapišem, da:

- me takšna pisanja, polna klevet in obtoževanj, osebno vsekakor prizadenejo, saj vem, da se trudim delati po svojih najboljših močeh;
- takšna pisanja političnih nasprotnikov, ki v vsem mojem delu ne prepoznajo nič dobrega oziroma koristnega, ne bodo vplivala na moje nadaljnje delo ali zavirala uresničevanje idej in projektov, ki jih bom na podlagi sprejetih odločitev občinskega sveta odgovorno uresničeval tudi v prihodnje;
- sem ponosen na uspehe, ki smo jih skupaj s konstruktivnim delom članov občinskega sveta in strokovnim delom občinske uprave dosegli v letih, ko ste mi zaupali vodenje občine;
- sem trdno prepričan, da je Trobla eno boljših občinskih glasil in da spoštujem delo uredništva in odgovorne urednice, ki je ob prevzemu te funkcije dobila soglasje vseh članov občinskega sveta.

Anton Zakrajšek, župan

Občina Velike Lašče
**RAZPISI ZA
DRUŠTVA 2016**
Obvestilo

Vsa društva, ki delujejo na območju Občine Velike Lašče, obveščamo, da so razpisi za sofinanciranje dejavnosti društev za leto 2016 objavljeni v Uradnem glasilu Občine Velike Lašče št. 1/2016, ki je priloga te Troble.

Pogovor z županom

Leto 2015 je zaznamovalo veliko dogodkov tako v Sloveniji kot tudi v naši občini. Po čem si boste minulo leto najbolj zapomnili?

Prav gotovo je v letu 2015 najbolj odmevala tako imenovana begunska kriza. To krizo vidim kot dejansko krizo oz. popolno odpoved Evropske skupnosti v vodenju skupne politike. Težave bi bilo treba reševati na kraju izvora. Glede na trenutno stanje si torej te krize ne razlagam kot begunsko krizo, pač gre za ekonomsko-emigrantsko krizo.

Leto 2015 pa je bilo tudi na občinski ravni kar pestro. V spominu mi bo ostalo kar nekaj dogodkov.

Minulo leto je zaznamovala pomembna odločitev občinskega sveta, s katero je bil ukinjen Javni zavod Trubarjevi kraji. Posledično to seveda pomeni večjo obveznost za občinsko upravo, prav gotovo pa nobena dosedanja dejavnost Trubarjeve domačije ne bo okrnjena, saj se bomo trudili in ponudbo razširili oz. obogatili ter tako prispevali k večji promociji domačije in občine. Prav tako bo še naprej dana tudi možnost vsem, ki bi želeli na Trubarjevi domačiji organizirati svoje dogodke in aktivnosti.

V spominu mi bo vsekakor ostala postavitev, otvoritev in vse, kar je bilo povezano s postavitvijo spominskega obeležja na Karlovcih.

Prav tako je bilo za mene osebno doživetje, ko sem se na povabilo predsednika Slovenije Boruta Pahorja udeležil sprejema pri predsednici Švicarske konfederacije gospe Simonetti Sommarunga. Na sprejemu so bili med povabljenimi tudi nekateri slovenski in švicarski ministri, poslanci, veleposlaniki, državni sekretarji in direktorji podjetij, ki poslovno sodelujejo s Švico. Jaz sem bil vabljen kot župan edine slovenske občine, pobratene s švicarsko občino.

V spominu mi bo seveda ostal tudi izjemno obiskan božično-novoletni koncert, ki vedno popestri dogajanje ob zaključku leta. Prav tako smo v decembru izvedli tudi dve novosti, in sicer prižig lučk oz. novoletne razsvetljave, kar je popestril tudi prihod Miklavža z njegovim spremstvom. Druga novost pa je drsališče na Turjaku, nad katerim so navdušeni tako naši občani, veliko pozitivnih odzivov pa smo prejeli tudi od obiskovalcev iz okoliških občin. Ob tem bi se rad zahvalil vsem, ki kot prostovoljci prispevajo k temu, da drsališče dosega svoj namen. Trudili se bomo, da bo drsališče kot del standardne ponudbe v zimskem času v naši občini tudi v letih 2017 in 2018.

Še najbolj pa mi bodo ostale v spominu vse investicije in prireditve, ki so se izvedle v občini.

Kakšni pa so načrti za leto 2016?

Poleg obveznosti, ki so določene kot naloge občine, proračun za leto 2016 predvideva zopet znatne deleže tudi za investicije na posameznih področjih. Na komunalnem področju med drugim načrtujemo izvedbo razpisa in izbire izvajalca za ureditev nadvoza nad železniško progo v Retjah. V občini imamo še kar nekaj kilometrov makadamskih cest in v letošnjem letu je načrtovano asfaltiranje dodatnih dveh kilometrov. Prav tako se bo

Med sprejemom pri predsednici Švicarske konfederacije gospe Simonetti Sommarunga

nadaljevala obnova vodovodnih sistemov in racionalizacija javne razsvetljave po občini. Na področju gospodarstva bomo v letošnjem letu komunalno uredili še 2. polje obrtne cone Ločica, v 1. polje pa pripeljali še elektriko, za kar že potekajo dogovori z Elektrom Kočevje, ki bi izvedel potrebno investicijo. Do cone pa bomo pripeljali še vodovodno napeljavo. Tako bo dejansko že možna odprodaja tega dela zemljišča. Na področju drugih gospodarskih dejavnosti, bomo subvencionirali različne programe za malo gospodarstvo in kmetijstvo. Prav tako želimo z vsemi potrebnimi označbami in kažipoti označiti naše turistične in kulturne znamenitosti. Po potrebi pa izdelati še nekaj promocijskega materiala. Na področju družbenih dejavnosti načrtujemo poleg investicij po sprejetem proračunu za leto 2016 v čim večji meri realizirati zastavljene cilje v zvezi s prireditvami, aktivnostmi in projekti, pri čemer bo v pomoč tudi posebna projektna skupina za kulturo in turizem, ki se ustanavlja prav v tem času.

Leto 2016 pa bo v naši občini v znamenju tudi nekaterih obletnic, in sicer 180. obletnice rojstva Josipa Stritarja in 30-letnice Trubarjeve domačije.

Res je, prav ti dve želimo še na poseben način obeležiti. Prav tako se bomo v bodoče trudili primerno obeležiti obletnice tudi drugih naših rojakov, ki jim je bilo po mojem mnenju v preteklosti namenjene premalo pozornosti. V ta sklop želimo uvrstiti razna predavanja in predstavitve v sodelovanju s knjižnico Frana Levstika. Prav tako pa želimo, da bi v prihodnje poleg Rožančeve nagrade za najboljši slovenski esej, ki se na Trubarjevi domačiji podeljuje že nekaj let, v našo občino pripeljali tudi podelitve nagrad, poimenovanih po naših rojakih, kot recimo Levstikova, Stritarjeva in Trubarjeva nagrada. 30-letnico Trubarjeve domačije pa bomo obeležili v sklopu občinskih prireditev, ki bodo potekale od 8. do 12. junija. In naj omenim še 25-letnico naše državnosti. Tudi to želimo primerno obeležiti v okviru našega občinskega praznovanja.

In še zaključna misel.

Zahvaliti se želim vsem občanom in občankam, ki so mi pisali in mi voščili v prazničnih decembrskih dneh. Prejel sem resnično veliko število lepih misli, želja in ohrabrujočih besed za delo v novem letu. Prav ta mi v težkih trenutkih, predvsem takrat, ko trud in skupni uspehi naletijo na neupravičene in žaljive kritike, povrnejo voljo za uresničevanje začrtanih ciljev tudi v prihodnje.

Prav tako naj na tem mestu izrečem čestitke in hkrati zahvalo za sodelovanje vsem društvom in organizacijam, ki so v minulem letu izpeljali oz. organizirali vrsto zelo odmevnih in lepo obiskanih prireditev. S pomočjo takega zagona pridnih posameznikov, ki delujejo v različnih društvih in organizacijah, se nam za prepoznavnost naše občine tudi v bodoče ni bati. Članom občinskega sveta se zahvaljujem za konstruktivno sodelovanje pri sprejemanju pomembnih odločitev in seveda vsem zaposlenim v občinski upravi za ves trud pri izvajanju obveznih občinskih nalog, ob dejstvu, da je bilo tudi veliko sklepov občinskega sveta uspešno realiziranih.

Pogovarjala se je Lidija Čop.

40 dni brez alkohola

Od marca do aprila vsako leto poteka preventivna akcija 40 dni brez alkohola. Organizatorji v času akcije vabijo k različnim oblikam solidarnosti: osebna 40-dnevna odpoved alkoholu, v času akcije doma ne strežemo alkohola, opozarjamo na problematiko alkohola v prometu, na delovnem mestu in doma. K sodelovanju v akciji so povabljeni tudi društva, lokalne skupnosti in drugi, da na svojih prireditvah v času akcije, in če je mogoče tudi preko celega leta, ne strežejo alkohola.

Simbolno izrazimo solidarnost z vsemi, ki trpijo zaradi nasilja v družini, zaradi nesreč na cestah in zaradi bolezni, ki so posledica alkohola.

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu
Občine Velike Lašče

Vir: Slovenska Karitas, Javna agencija RS za varnost prometa

Preventivna radarska tabla na Gradežu in Karlovcici

Udeleženci v cestnem prometu se vsakodnevno srečujemo s problemom neprilagojene hitrosti. Vozniki, ki vozijo z neprilagojeno hitrostjo ogrožajo sebe in tudi druge udeležence v prometu. Z namenom umiritve prometa na občinskih javnih poteh in lokalnih cestah smo poskrbeli za nakup nove preventivne radarske table, ki je trenutno postavljena ob lokalni cesti v smeri Turjak – Grosuplje v naselju Gradež. Preventivna radarska tabla je še vedno postavljena tudi v naselju Karlovica.

Preventivna radarska tabla na Gradežu

Pridobljeni podatki nam bodo služili za analizo prometnih tokov, s katerimi vas bomo seznanjali v naslednjih številkah občinskega glasila. Pripravljamo tudi terminski načrt postavitve table, saj se problem prekoračitve dovoljene hitrosti pojavlja tudi v drugih naseljih po občini.

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu
Občine Velike Lašče

Načrt odvoza odpadkov za leto 2016

Po Programu ravnanja s komunalnimi odpadki za leto 2016 Javnega podjetja Snaga, d.o.o., bo

ZBIRANJE IN PREVZEMANJE KOSOVNIH ODPADKOV potekalo v spomladanskem terminu med **15. aprilom in 31. majem** in jeseni med **1. oktobrom in 30. novembrom**.

Odvoz kosovnih odpadkov je organiziran 1-krat letno na prevzemnih mestih po predhodnem naročilu uporabnikov na prevzemnih mestih za komunalne odpadke v spomladanskem terminu.

PREMIČNA ZBIRALNICA za nevarne gospodinjske odpadke in odpadno električno in elektronsko opremo bo za oddajo pripravljena:

spomladi

3. in 4. maja 2016 od 9.30 do 17. ure pri Domu krajanov Turjak in

5. in 6. maja 2016 od 9.30 do 17. ure pri gasilskem domu Velike Lašče,

jeseni

5. in 6. oktobra 2016 od 9.30 do 17. ure pri Domu krajanov Turjak in

10. oktober 2016 od 9.30 do 17. ure pri gasilskem domu Velike Lašče.

V premično zbiralnico lahko oddate **stare akumulatorje, baterije, barve in topila, kemikalije, olja, masti, pesticide, pralna in kozmetična sredstva ter zdravila**.

ZAČASNI ZBIRNI CENTER TURJAK je v zimskem času (od 1. oktobra do 31. marca) odprt ob sobotah med 8. in 12. uro, v poletnem času (od 1. aprila do 30. septembra) je zbirni center odprt tudi ob sredah med 18. in 20. uro. Zaradi ponavljajočih vlomov v zabojnik z oblačili smo le-tega odstranili iz zbirnega centra, saj so se zbrana oblačila iz zabojnika večkrat pojavljala razkopana v bližnjih gozdovih. Do nadaljnjega uporabnih oblačil in obutve ni več mogoče oddati v zbirnem centru na Turjaku.

Občina Velike Lašče

Galerija - Levstikov dom

23. decembra 2015 je bila v Levstikovem domu otvoritev galerije, ki je na novo urejena v nekdanjih prostorih Kmetijske zadruge. Občina je s pridobitvijo teh prostorov tako k obstoječi infrastrukturi na področju kulture dodala nove površine.

Tu bo prostor za razstave, druženje po prireditvah, ki bodo potekale v dvorani Levstikovega doma ali za organizacijo drugih, manjših prireditev. Prvič so bili novi prostori predstavljeni predstavnikom društev, zavodov in organizacij, ki jih je ob zaključku leta na svoj sprejem povabil župan Anton Zakrajšek. Ob tej priložnosti je razstavo slik iz arhiva KUD Primož Trubar pripravila gospa Helena Grebenc Gruden.

VV

Foto: Lidija Čop

Reultati referenduma o noveli Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih (20. 12. 2015)

		volilci			rezultati				
volišče	glas.pravica	glasovalo	%	ZA	%	PROTI	%	neveljavnih	
33 Velike Lašče	1.020	515	50,49	134	26,07	380	73,93	1	
34 Vel. Lašče okolica	1.123	493	43,90	105	21,38	386	78,62	2	
37 Rob	631	247	39,14	80	32,52	166	67,48	1	
40 Turjak	656	268	40,85	90	34,22	173	65,78	5	
skupaj:	3.430	1.523	44,40	409	27,01	1.105	72,99	9	

KRAJEVNI ODBORI

V skladu s 7. členom Odloka o krajevnih odborih (Uradno glasilo Občine Velike Lašče št. 2/11, popravek 3/11, 6/11) je župan sklical vse zbere občanov. Na zborih občanov so bili izvoljeni člani posameznih odborov, ki so nato na prvih sejah izmed sebe izvolili predsednike posameznih krajevnih odborov.

VELIKE LAŠČE **predsednica: Marija Trotošek**
predstavniki vasi: Francka Jamnik,
Helena Grebenc Gruden, Bojan Kovačič,
Janja Pirc

MALELAŠČE **predsednica: Lidija K. Zagorc**
predstavniki vasi: Cvetka Jakovljevič,
Jože Levstik, Marko Dolšak,
Aleksander Hočevnar, Polona Cvelbar

TURJAK **predsednik: Gorazd Milavec**
predstavniki vasi:
Sloka Gora Silvester Jerebic
Veliki Ločnik Valerija Hren
Gradež Andrej Jakob
Laporje Žiga Gruden
Mali Osolnik Tone Perhaj
Prazniki Jože Krampelj
Javorje Peter Tekavec
Četež Janko Pirman
Ščurki Jože Uršič
Mali Ločnik Gorazd Milavec
Turjak Klemen Fele

ROB **predsednica: Zdenka Škrabec**
predstavniki vasi:
Rob Zdenka Škrabec
Gradišče Dragica Heric
Bavdek Damjan Centa
Tomažini Darko Rupar
Marinčki Tone Ivančič
Dolščaki Špela Golob Peterlin
Podhojni Hrib Franci Zakrajšek
Osredek Ciril Strle
Centa Ivanka Bavdek
Mački Tone Zakrajšek
Strletje Metod Strle
Uzmani Aleš Golob
Krvava Peč Ciril Purkat
Purkače Tone Strle
Sekirišče Sašo Zgonc
Pečki Zvone Klančar
Bukovec Janko Intihar
Veliki Osolnik Tomaž Garbas
Laze Jože Kaplan
Škamevec Rajko Centa
Srnjak Tone Lenič

DVORSKA VAS—MALA SLEVICA
predsednik: Brane Krajnc
predstavniki vasi:
Dvorska vas Miran Drobnič
Mala Slevica Franja Sedej,
Jože Adamič,
Alojzij Centa
Škrlovica Jože Marolt
Podkraj Ciril Žužek
Kot pri Vel. Slevici Branko Krajnc
Medvedjek Janez Petrič
Velika Slevica Urša Vesel,
Alojz Stritar

RETJE **predsednik: Uroš Centa**
predstavniki vasi:
Srobotnik Klemen Peterlin,
Jerica Tomšič Lušin
Strmec Jože Žužek
Dolnje Retje Stanislav Indihar,
Uroš Centa
Gornje Retje Jože Starič,
Anton Žužek
Prilesje Anton Benjamin Strah,
Tomaž Tanko

KOKAVE **predsednik: Marko Gradišar**
predstavniki vasi:
Ulaka Martin Virant
Podulaka Martin Virant
Prhajevo Borut Vasič
Pušče Ivan Ivanc
Hlebče Marko Gradišar
Miha Novak
Jakičevo Tomaž Zabukovec
Hrustovo Marko Gradišar
Miha Novak
Grm Boštjan Kastelic
Kukmaka Simeon Kokelj

KARLOVICA **predsednik: Rudolf Rupar**
predstavniki vasi:
Karlovica Jože Šilc
Krkovo Tomaž Indihar
Podkogelj Sandi Cukrov
Poznikovo Rudolf Rupar
Plosovo Danica Rojc Debeljak
Brog Boris Žužek
Žaga Marko Jeraj
Podžaga Franc Zakrajšek
Podstrmec Janez Ogrinc
Borovec Draga Babič
Polzelo Darko Peterlin
Adamovo Janez Škulj
Brankovo Matej Gradišar
Podsmreka Franci Praznik
Logarji Jože Rigler
Kaplanovo Jože Škulj
Lužarji Boris Klavs

RUTE **predsednik: Marjan Cimperman**
predstavniki vasi:
Selo Janez Kraševc
Rupe Olesya Rupar
Mohorje Borut Tomažin
Dednik Silvo Štefin
Vrh Marjan Cimperman
Boštetje Henrik Zgonec
Naredi Franci Cimperman
Bane Jože Juvanec
Zgonče Jože Juvanec
Gorenje Kališče Jože Juvanec
Dolenje Kališče Jože Juvanec

RAŠICA **predsednik: Andrej Pečnik**
predstavniki vasi:
Podlog Franc Adamič
Marko Žužek
Stope Franc Adamič
Marko Žužek
Knej Franc Adamič
Rašica Andrej Pečnik
Jakob Jaklič
Milan Virant
Janko Sernel

Ob dnevu samostojnosti in enotnosti Božično-novoletni koncert

Velike Lašče, 26. december 2015

Ob dnevu samostojnosti in enotnosti je v Velikih Laščah potekal tradicionalni božično-novoletni koncert. Športna dvorana je bila ponovno polna obiskovalcev, ki so želeli praznični večer preživeti ob mislih o 25. obletnici samostojne države, o božiču in novem letu ter seveda ob narodno-zabavnih ritmih. Za organizatorja Občino Velike Lašče je množična obiskanost tega koncerta in zadovoljstvo obiskovalcev dokaz, da si občani podobnih prireditev resnično želijo.

Tokratni koncert je poleg praznikov izpostavil tudi našega velikega mojstra harmonike in narodno-zabavne glasbe Slavka Avsenika, zato je vsaka od nastopajočih skupin izvedla tudi Avsenikovo skladbo. Koncert, ki ga je povezovala voditeljica Lea Filipovič, se je začel, kot je za državni praznik značilno, s slovensko himno v izvedbi šolskega mladinskega zbora.

Voditeljica koncerta Lea Filipovič
in župan Anton Zakrajšek

Mladinski pevski zbor OŠ Primoža Trubarja pod vodstvom zborovodkinje Vite Mekinda je zapel ob spremljavi pianistke Ane Dolšak in harmonikarja Franca Malavašiča.

Ansambel Primorski fantje

Ansambel
Poskočni
Muzikanti

Ansambel
Jerneja
Kolarja

V nadaljevanju programa pa so nas s pesmijo, dobro voljo in tudi humorjem zabavali ansambli Jerneja Kolarja, Roka Žlindre, Primorski fantje, Poskočni muzikanti in Suhe češplje s triom Pojav. Za prijetno popestritev koncerta so poskrbeli plesalci velikolaške folklorne skupine. Na praznični večer smo lahko spoznali, kako pomembna je skrb za našo domovino, našo skupnost, družino in bližnjega. Prav preko glasbe pa je te vrednote lahko izražati še bolj doživeto in zato naj veselje, radost ter seveda pogum in ponos še naprej odmevajo iz naših misli in pesmi o domovini in naši skupni prihodnosti.

Lidija Čop
Foto: Peter Centa

Ansambel
Roka Žlindre

Suhe češplje so zapele tudi s triom Pojav.

Dolžnosti lastnikov zemljišč ob kategoriziranih cestah v času zimskega vzdrževanja cest

V lanski zimski sezoni je MIR (Medobčinski inšpektorat in redarstvo) javnost preko lokalnih časopisov obvestil o najpogostejših kršitvah cestno-prometnih predpisov v zimskem času, ko imajo tako izvajalci rednega vzdrževanja cest kot policisti, občinski redarji in pristojni inšpektorji obilico dela zaradi kupov snega, ki jih nekateri lastniki zemljišč ob javnih cestah s svojih dvorišč narinejo na ali ob občinske javne ceste. Nekateri to počnejo zaradi nepoznavanja ali slabega poznavanja predpisov, spet drugi predvsem z namenom, da bi, kot sami pravijo, na ta način zavarovali svojo lastnino ob cesti.

V praksi se namreč pogosto dogaja, da posamezni lastniki zemljišč ob cesti sneg s svojih dvorišč in dovoznih poti narinejo ob cesto ali celo na cesto ali pločnik z namenom, da sneg odstrani zimska služba, v prepričanju, da je to tako ali tako njihova naloga in za to tudi vsi plačujemo cestne dajatve. Zakon pa pravi drugače. V času sneženja je izvajalec zimske službe dolžan zagotavljati vsaj minimalno prevoznost cest, pri čemer se pluzenje in prevoznost cest zagotavlja glede na prioritetni vrsti red. Najprej se pluzijo glavne ceste, sledijo jim regionalne ceste, nato so na vrsti lokalne ceste ter kot zadnje kategorizirane javne poti. Sneg se vedno pluzi od ceste višje kategorije proti cestam nižje kategorije. Individualni priključki, dovozi na zasebna dvorišča ter pristipi do zemljišč in objektov se na javno cesto »priključujejo«, zato so v primerjavi z javno cesto »v podrejenem položaju«. Tej ugotovitvi sledi tudi veljavna zakonodaja. Zakon o cestah (Ur. l. RS št. 109/10, 48/12, 36/14; v nadaljevanju ZCes-1) v 5. členu določa, da je prepovedano izvajati ali opustiti kakršna koli dela na javni cesti, na zemljiščih ali na objektih ob javni cesti, ki bi lahko škodovala cesti ali ogrožala, ovirala ali zmanjšala varnost prometa na njej. V drugem odstavku tega člena je določeno, da je še zlasti prepovedano na cestišču javne ceste razsipati sipek material (torej tudi metati sneg nanjo), razen posipnih materialov v času izvajanja zimske službe, nanašati blato na cesto ali cesto kako drugače onesnaževati ter puščati sneg ali led, ki pade ali zdrsne na cesto. Za posameznika, ki ravna v nasprotju s to zakonsko določbo je zagrožena tudi globa v znesku 1.000 evrov.

Drug najpogostejši razlog prejetih telefonskih klicev občanov je, da ceste niso splužene ali posipane ali pa da niso pravočasno splužene in posipane. Ob preverjanju teh obvestil ugotavljamo, da je zelo pogost razlog takšnih klicev tudi v slabem poznavanju veljavnih predpisov. Vzdrževanje prevoznosti posameznih cest v zimskih razmerah ureja 31. člen Pravilnika o vrstah vzdrževalnih del na javnih cestah in nivoju rednega vzdrževanja javnih cest (Ur. l. RS št. 62/98). Ta določa, **da mora izvajalec rednega vzdrževanja cest v času sneženja zagotavljati prevoznost lokalnih cest od 7. do 20. ure, upoštevaje krajevne potrebe, možni so krajši zastoji, v času močnega sneženja pa so dopustni zastoji do enega dne.**

Na občinskih javnih poteh pa so v času sneženja po navedenem pravilniku ob upoštevanju lokalnih potreb možni krajši zastoji preko celega dne, v času močnega sneženja pa tudi večdnevni zastoji. Po pravilniku se šteje, da je prevoznost zagotovljena, če višina snega na občinskih kategoriziranih cestah ne presega 15 cm, promet pa je možen z uporabo zimske opreme vozil. Vzdrževanje prevoznosti posameznih cest v zimskih razmerah se podrobno uredi v letnem programu zimskega vzdrževanja cest, in sicer s prednostnimi razredi, v katere so ceste razvrščene glede na kategorijo, gostoto in strukturo prometa, geografsko-klimatske razmere in krajevne potrebe.

V obdobjih, ko obstaja nevarnost poledice, pa predpisi določajo, da se izpostavljeni in prometno nevarni deli cest posipajo proti poledici, pri čemer se mesta in način posipanja ravno tako v letnem programu zimskega vzdrževanja cest določijo glede na geografsko-klimatske razmere, lego, naklon in kategorijo ceste ter druge lokalne razmere. Na delih cest, kjer se poledica pogosto pojavlja, je treba namestiti tudi dopolnilno prometno signalizacijo, ki na to nevarnost opozarja, ali pa z letnim programom zimskega vzdrževanja cest zagotoviti izvajanje drugih ukrepov za preprečitev poledice na vozišču.

Obveznosti lastnikov zemljišč ob javni cesti posebej ureja 19. člen ZCes-1. Lastniki zemljišč ob cesti so dolžni na svojem zemljišču dopustiti vse posege, ki so nujno potrebni za nemoteno uporabo javne ceste, zlasti pa so dolžni dopustiti odlaganje snega na njihovo zemljišče, če se jim s tem ne povzroča škoda in če snega ni mogoče odlagati v okviru cestnega sveta. Lastnik zemljišča, ki ne dovoli ali ovira odlaganje snega s ceste na svoje zemljišče, se lahko kaznuje z globo 500 evrov.

Lastniki zemljišč ob cesti, ki sneg s svojih dvorišč in individualnih dovozov ali dostopov odlagajo v kupe ob cesti ali pa ga narinejo ob rob ceste v prepričanju, da je zimska služba dolžna te kupe snega z roba ceste očistiti ter jih odpeljati drugam, ravnajo v nasprotju z 97. ter 98. členom ZCes-1. V 97. členu ZCes-1 je določeno, da je ob občinski cesti tako imenovani varovalni pas, ki je namenjen varovanju ceste, varnosti udeležencev v prometu ter tudi nemotenemu izvajanju rednih vzdrževalnih in drugih del. Širina varovalnega pasu ob cesti je odvisna od kategorije ceste in znaša vsaj 2 m ali več. Raba prostora v varovalnem pasu ceste je omejena, ne glede na lastništvo zemljišča, na katerem se varovalni pas ceste nahaja, posegi v ta prostor pa so dovoljeni le s soglasjem upravljavca občinske ceste, torej občine. Posameznik, ki v varovalnem pasu občinske ceste brez soglasja upravljavca ceste odlaga sneg ali izvaja kakršnakoli druga dela, je lahko že samo zaradi tega, ker to počne brez soglasja upravljavca, kaznovan z globo 200 evrov.

Če pa je lastnik zemljišča ob cesti kup snega nametal na priključku svoje dovozne poti do ceste, pa čeprav je to sneg, ki je bil na njegovo dvorišče ali dovozno pot odrinjen z javne ceste, ravna v nasprotju z 98. členom ZCes-1. Ta namreč določa, da v območju cestnih priključkov na občinsko cesto ni dovoljeno storiti ničesar,

kar bi lahko oviralo preglednost iz priključka na javno cesto. Posameznik, ki je kup snega na mestu priključka na javno cesto nametal tako, da ovira preglednost, ter je s tem povzročil nevarno vključevanje v promet, se lahko kaznuje z globo 500 evrov.

Zima nam torej poleg čarobno lepe zimske pokrajine prinese tudi cel kup nevšečnosti. Vendar bomo s svojim pravilnim ravnanjem pri odmetavanju snega kot lastnik zemljišča ob cesti prispevali za večjo varnost vseh udeležencev v prometu. In ne nazadnje bomo s tem, ko bomo odstranili sneg, ki je bil v času pluženja s ceste odrinjen ali narinjen na naše zemljišče ob cesti ali na našo dovozno pot, in ga odložili čim dlje stran od ceste, tudi bistveno pripomogli k čim bolj učinkovitemu izvajanju zimske službe na javnih cestah. Izvajalec vzdrževanja ceste bo tako lahko cesto hitreje splužil ter zagotovil njeno prevoznost. S tem, ko bo izvajalec hitreje opravil svoje delo na cestah višje kategorije, pa bo lahko prej začel tudi zagotavljati prevoznost kategoriziranih javnih poti, parkirišč, pločnikov in avtobusnih postajališč, ki so v letnih programih zimskega vzdrževanja cest uvrščeni v nižje prednostne razrede.

Za tiste, ki bodo ravnali v nasprotju z opisanimi zakonskimi določbami, bomo poskrbeli za to pristojne inšpekcijske službe, policija in občinsko redarstvo.

Medobčinski inšpektorat
in redarstvo občin
Dobrepolje, Loški Potok, Ribnica,
Sodražica in Velike Lašče

Občina Velike Lašče v številkah

Po podatkih centralnega registra prebivalstva je na dan 4. 12. 2015 na območju Občine Velike Lašče imelo prijavljeno stalno bivališče 4346 prebivalcev, od tega 2204 moški in 2142 žensk. Poleg tega je bilo s prijavljenim začasnim bivališčem v občini še 126 prebivalcev.

Kako so naseljene posamezne vasi, si lahko ogledate v preglednici na naslednji strani.

Naselje Dolenje Kališče nima stalno prijavljenih prebivalcev, v naseljih Bane, Bukovec, Rupe in Strmec pa so samo pri eni hišni številki stalno prijavljeni prebivalci.

Kot zanimivost navajamo nekaj podatkov za pretekla leta in stanje danes.

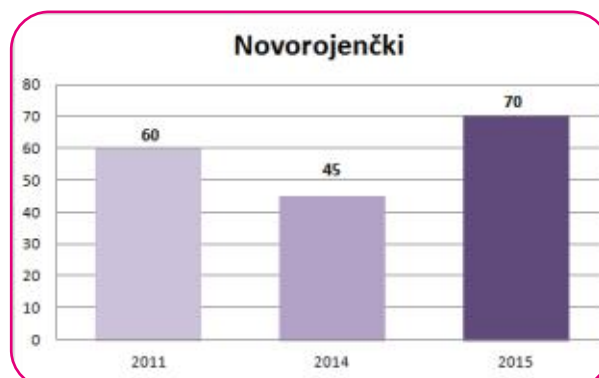
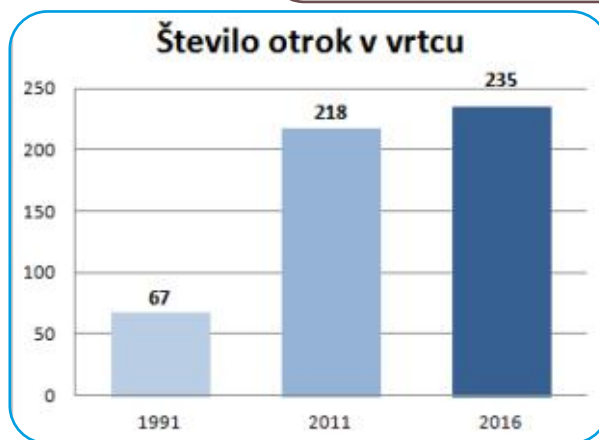
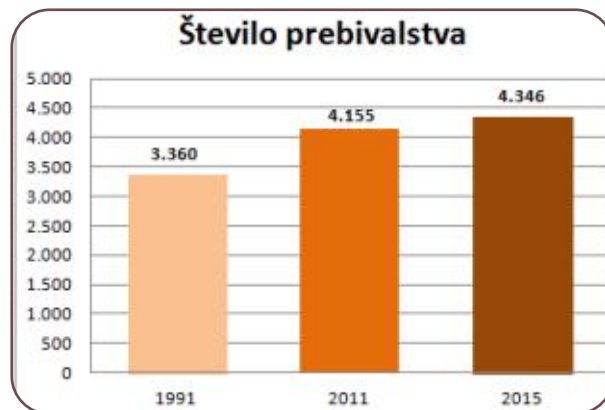
Število prebivalstva: leto 1991: 3360, leta 2011: 4155, leta 2015: 4346.

Število otrok v vrtcu: leto 1991: 67, leto 2011: 218, leto 2016: 235.

Število otrok v šoli: šolsko leto 1990/91: 355, šolsko leto 2011/12: 366, šolsko leto 2015/16: 402.

Novorojenčki: leto 2011: 60, leto 2014: 45, leto 2015: 70.

Občina Velike Lašče

OPRAVIČILO

V prejšnji številki Troble je pri dveh prispevkih prišlo do tiskarske napake.

V prispevku o dobrodelnem koncertu **Večeru glasbe, plesa in smeha** sta pri navajanju donatorjev in sponzorjev pomotoma izpadli **Slovenska ljudska stranka** in **Slovenska demokratska stranka**. V prispevku o **poslovni coni Ločica** pa se zaključni stavek glasi: *Vsem krajanom Laporja se iskreno zahvaljujemo, da so v času gradnje v polni meri pokazali razumevanje in potrpežljivost, saj so bile njihove povezave do doma nekaj časa otežene.*

Za napako se iskreno opravičujemo.

Uredništvo Troble

Prebivalstvo

Naselje	skupaj	moški	ženske	hišne številke s prebivalci	Naselje	skupaj	moški	ženske	hišne številke s prebivalci
Adamovo	13	5	8	4	Pečki	13	4	9	5
Bane	1	0	1	1	Plosovo	6	2	4	3
Bavdek	29	14	15	8	Podhojni Hrib	38	19	19	10
Borovec pri Karlovcih	10	4	6	3	Podkogelj	16	9	7	7
Boštetje	12	8	4	5	Podkraj	18	8	10	5
Brankovo	36	22	14	9	Podlog	36	20	16	9
Brlog - del	6	3	3	3	Podsmreka pri				
Bukovec	4	3	1	1	Velikih Laščah	29	11	18	7
Centa	17	9	8	11	Podstrmec	18	11	7	7
Četež pri Turjaku	28	15	13	8	Podulaka	38	18	20	12
Dednik	17	7	10	4	Podžaga	14	6	8	6
Dolenje Kališče	0	0	0	0	Polzelo	2	1	1	2
Dolnje Retje	65	27	38	21	Poznikovo	24	14	10	7
Dolščaki	72	38	34	17	Prazniki	21	14	7	5
Dvorska vas	116	59	57	37	Prhajevo	10	4	6	3
Gorenje Kališče	6	4	2	3	Prilesje	65	33	32	14
Gornje Retje	26	18	8	6	Purkače	21	11	10	7
Gradež	255	123	132	90	Pušče	63	30	33	14
Gradišče	15	7	8	7	Rašica	282	128	154	81
Grm	15	8	7	2	Rob	77	36	41	23
Hlebče	37	20	17	10	Rupe	5	3	2	1
Hrustovo	41	24	17	14	Sekirišče	8	2	6	5
Jakičevo	29	15	14	6	Selo pri Robu	33	18	15	13
Javorje	13	9	4	4	Sloka Gora	13	7	6	7
Kaplanovo	25	12	13	8	Srnjak	9	6	3	5
Karlovica	38	19	19	9	Srobotnik pri				
Knej	48	25	23	12	Vel. Laščah	58	30	28	12
Kot pri Veliki Slevici	9	6	3	3	Stope	46	24	22	14
Krkovo pri Karlovcih	14	8	6	6	Strletje	45	23	22	15
Krvava Peč	19	15	4	11	Strmec	5	3	2	1
Kukmaka	50	25	25	13	Ščurki	11	5	6	3
Laporje	43	23	20	15	Škamevec	16	10	6	5
Laze	15	7	8	3	Škrolovica	35	18	17	9
Logarji	35	18	17	10	Tomažini	40	23	17	10
Lužarji	17	10	7	9	Turjak	201	98	103	63
Mački	27	11	16	10	Ulaka	51	31	20	14
Mala Slevica	194	96	98	56	Uzmani	22	9	13	8
Male Lašče	292	149	143	83	Velika Slevica	59	35	24	13
Mali Ločnik	53	26	27	20	Velike Lašče	714	351	363	206
Mali Osolnik	60	33	27	18	Veliki Ločnik	124	73	51	42
Marinčki	27	13	14	8	Veliki Osolnik	76	37	39	25
Medvedjek	12	7	5	4	Vrh	24	10	14	8
Mohorje	13	8	5	5	Zgonče	8	5	3	2
Naredi	15	9	6	8	Žaga	12	6	6	4
Opalkovo	25	14	11	11					
Osredek	46	22	24	22	skupaj				
					Občina Velike Lašče	4.346	2.204	2.142	1.330

Letno poročilo za leto 2015 o skladnosti pitne vode in varnosti oskrbe v Občini Velike Lašče - notranji nazor

VODOOSKRBNI SISTEMI - VODOVODI	Mikrobiološka preskušanja vzorcev pitne vode		Fizikalno-kemijska preskušanja vzorcev pitne vode		Skladnost pitne vode iz zajetja	Dezinfekcija pitne vode da/ne	Prekathavanje pitne vode za prehranske namene da/ne	VARNOST OSKRBE
	št. vzorcev		št. vzorcev					
	skupaj	rezultat	skupaj	rezultat				
VELIKE LAŠČE 2.613 prebivalcev letna poraba vode: 113.611 m ³	45	44 skladnih 1 neskladni	20	20 skladnih	skladna	da Kloniranje, najtj. ev. hipoklorid - zaradi možnosti občasnega onesnaženja pitne vode v posameznih tehnično neustreznih delih vodovodnega omrežja	ne	Oskrba je bila varna.
TURJAK 872 prebivalcev letna poraba vode: 37.080 m ³	32	32 skladnih	18	18 skladnih	skladna	da Kloniranje - zaradi možnosti občasnega onesnaženja pitne vode v posameznih tehnično neustreznih delih vodovodnega omrežja	ne	Oskrba je bila varna.
SELO-DEDNIK-NAREDI- BOŠTET JE 126 prebivalcev letna poraba vode: 6.138 m ³	8	8 skladnih	3	3 skladni	skladna	da najtj. ev. hipoklorid - zaradi možnosti občasnega onesnaženja pitne vode v posameznih tehnično neustreznih delih vodovodnega omrežja	ne	Oskrba je bila varna.
DOL.ŠČAKI 72 prebivalcev letna poraba vode: 1.065 m ³	6	6 skladnih	2	2 skladna	mikrobiološko občasno neskladna (po obilnejšem dežju)	da UV-žarčenje - zaradi možnosti občasnega onesnaženja pitne vode v zajetju	ne	Oskrba je bila varna.
KAPLANOVO- ADAMOVO- PODSMREKA 68 prebivalcev letna poraba vode: 2.994 m ³	6	6 skladnih	2	2 skladna	skladna	da UV-žarčenje - zaradi možnosti občasnega onesnaženja pitne vode v zajetju	ne	Oskrba je bila varna.
MALI OSOLNIK 60 prebivalcev letna poraba vode: 2.146 m ³	6	6 skladnih	2	2 skladna	skladna	ne Kloniranje po potrebi	ne	Oskrba je bila varna.

Predavanje Tanka črta odgovornosti

V torek, 5. januarja 2016, smo na šoli gostili socialnega pedagoga mag. Janija Prgiča. Predavatelj je najprej članom kolektiva, nato pa še staršem in učencem predmetne stopnje na duhovit, zabaven in praktičen način spregovoril o odgovornosti.

V predavanju in delavnici Tanka črta odgovornosti smo udeleženci spoznali, kako se prav vsak od nas nezavedno ob problemu zateče »pod črto« v opravičevanje svojih težav, iskanje krivca zanje, zanikanje problema in na koncu v vdajo. Tak pristop pelje k odmikanju od osebne odgovornosti in obtoževanju drugih za neodgovorna dejanja in ne vodi k rešitvi problema, ampak k njegovemu poglobljanju. Udeleženci predavanja smo spoznali, kako pomembno je, da delujemo »nad črto odgovornosti«, da se dvignemo iz vloge žrtve v aktivno prevzemanje odgovornosti za svoja dejanja, kar edino prinaša zadovoljstvo in osebni razvoj. Predavanje je ponudilo ogromno iztočnic za razmišljanje, zato smo delavci šole odšli domov zelo zadovoljni, verjamemo pa, da tudi starši in učenci.

Irena Budič Pavlič

DRAGI BODOČI PRVOŠOLCI, PRVOŠOLKE!

Vabimo vas k
VPISU V PRVI RAZRED
za šolsko leto 2016/2017.

VPIS BO

V TOREK (črke priimkov od A do M)
IN ČETRTEK (črke priimkov od N do Ž),
2. 2. in 4. 2. 2016,
od 7.30 do 12. ure
in od 15. do 18. ure

V PROSTORIH ŠOLSKE SVETOVALNE SLUŽBE
V VELIKIH LAŠČAH.

K vpisu vabimo vse otroke, ki ste rojeni leta 2010.

Veslimo se srečanja z vami!

Osnovna šola Primoža Trubarja Velike Lašče

VPIS V VRTEC

Starše in zakonite zastopnike otrok obveščamo,
da sprejemamo vloge za vpis v vrtec Sončni
žarek za šolsko leto 2016/2017
do 31. 3. 2016.

Obrazci za vpis otroka so na voljo v vrtcu in na spletni strani www.soncni-zarek.si. Če bo prošelj več, kot je prostih mest v vrtcu, bo o sprejemu otrok odločala komisija za sprejem otrok.

Za dodatne informacije se lahko oglasite osebno v vrtcu ali pokličete na tel. številki:
031 618-300, 7881-582 (Stanka Mustar).

Praznično dogajanje na Karlovcici

Mesec december je v vrtcu vedno poln različnih dejavnosti s prazničnim pridihom. Otroci so sami pripravili okraske za smrečico, okrasili igralnice, prepevali in zaplesali ob božični glasbi, si ogledali nekaj predstav (Rusica pregnala grdinico iz lisičje luknje v izvedbi Jožice Planinšek, nastopi otroci-otrokom, pravljica diaprojekcija Zimski prijatelji v izvedbi Tanje Šteblaj, nastop otrok iz glasbene šole, praznovanje rojstnih dni) ter navsezadnje dočakali dva dobra moža, Miklavža in Božička, ki nas je tudi obdaroval v športni dvorani v sodelovanju z Občino Velike Lašče.

Poleg omenjenih aktivnosti smo imeli v skupini Žabice tudi gostjo Katjo Garbas, ki je pripravila domače piškote. S seboj je prinesla tudi sestavine, s katerimi so potem otroci okrasili svoje piškotke. Pri tem so zelo uživali in motivacije jim zlepa ni zmanjkalo. Tudi pokušanje raznovrstnih piškotov nam je šlo dobro od "ust". Piškote

smo ponudili dedkom in babicam, ki so nas obiskali in polepšali eno popoldne v decembru. Peka piškotov v krogu družine je tudi ena lepih idej za preživljanje kvalitetnega časa med prazniki.

Mesec december pa je navsezadnje tudi mesec obdarovanj in vprašanj, kaj naj otroku prinesejo dobri možje. Kako preprosti so v resnici otroci, kažejo želje, s katerimi tudi zaključujem ta prispevek.

Dragi Miklavž, prinesi mi:

Lovrenc: *Avto – gasilec.*

Karin Anabel: *Eno čokoladico.*

Zoja: *Zeleno marelo.*

Ela K.: *Miki Miško.*

Urška: *Velike, ogromne igrčke in knjigico.*

Ela Z.: *Barvice in pobarvanko.*

Aljaž: *Smreko in čebelice.*

David: *Traktor.*

Vita: *Oslička – majhnega.*

Mark: *Jaz mu bom napisal, da nič ne rabim. Imam dovolj igrč.*

Zapisala in fotografirala: vzgojiteljica Tadeja Gradišar.

Izbor ilustracije in sodelovanje Glasbene šole Ribnica na 15. Klavirskih dnevih v Ljubljani

Tudi letos so se 27. in 28. 11. 2015 naše učiteljice klavirja ter ravnateljica glasbene šole udeležile Klavirskih dni, ki jih že 15. leto zaporedoma v različnih krajih Slovenije organizira Društvo slovenskih klavirskih pedagogov - EPTA.

Tokratni dnevi so bili organizirani na Konservatoriju za glasbo in balet v Ljubljani, na temo "Barvno na črno-belem".

V sklopu Klavirskih dni, ki potekajo v obliki predavanj, delavnic, koncertov in okroglih miz, smo se odzvali na natečaj za ilustracijo v sklopu projekcije, ki je potekala ob okrogli mizi na temo "Barvni izzivi v glasbi". Okroglo mizo sta vodila priznana profesorja Damjana Zupan in Miha Haas, gostje pa so bili prav tako priznani pianisti in profesorji: Ana Josimovska Cagnazzo, Tatjana Ognjanović, Veljko Glodić ter znani slovenski slikar Zmago Modic.

Na projekciji je bila prikazana in predstavljena tudi ilustracija naše učenke **Mojce Kokelj**, ki si je za motiv izbrala skladbo E. Griega: Arietta. **Mojca je učenka 6. razreda klavirja v Velikih Laščah, k risanju ilustracije pa jo je spodbudila njena mentorica klavirja Mirjana Zeljić Brnčič.** Prikazan je bil seznam sodelujočih glasbenih šol, med njimi tudi Glasbena šola Ribnica. Mojčina slika je bila med sedemdesetimi prispelimi ilustracijami izbrana za eno od ilustracij programske knjižice klavirskih dni.

Mojci ob tej priložnosti čestitamo!

GŠ Ribnica

**Občina Velike Lašče in
KUD Primož Trubar Velike Lašče**
v sodelovanju z
**OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče in
Glasbeno šolo Ribnica**

vabita na prireditev ob
**slovenskem kulturnem
prazniku.**

**Večer s Stritarjem,
Prešernom in
Shakespearom**

**Ponedeljek, 8. februarja 2016,
ob 18. uri,
v Levstikovem domu v Velikih Laščah.**

**KUD Primož Trubar Velike Lašče,
avtorska gledališka predstava**

Ana Porenta, Sara Samsa, Anže Starič, Urša Zalar

VIDEZI SVETA

Priredba in režija:

Dejan Spasić

Igrajo:

Urša Zalar, Simon Lušin, Dan Grešak, Zala Podobnik,
Dren Gruden, Ula Pavlič, Simon Marolt

Videzi sveta so zgodba, ki se nekega poletja zgodi v enem od kampov na slovenski obali. Iznajdljiva mlada punca si želi posneti svoj kratki film. Po kampu začne iskati mlade, ki bi bili pripravljene za zabavo in druženje sodelovati pri njenem projektu. Sredi vročega poletja pa se na plaži istočasno snema tudi oglas za „Mednarodna nadstropja hotelov sveta“, ki mladim za sodelovanje v profesionalni reklami poleg izkušenj ponuja tudi plačilo. Kateri videz vara in čigav govori resnico? Kdo res verjame v svoj „film“?

Premiera:

**petek, 12. februar 2016, ob 19.30,
Levstikov dom, Velike Lašče**

IN MEMORIAM

**Akademski slikar in restavrator
SAMO KOVAČ
(1928 - 2015)**

Nič več ga zadnje čase nisem videvala na trgu v Laščah in tudi na otvoritev zadnje razstave septembra lani na Rašici ga ni bilo. Seveda, leta so se nabrala in življenje ga je prehitelo. Tiho in neopazno se je izgubil v svoji sanjski krajini.

Gospoda Sama Kovača sem bolje spoznala leta 2008, ko sva skupaj pripravljala retrospektivno razstavo ob njegovi 80-letnici na gradu Turjak. Takrat sem spoznala celotno njegovo 40-letno ustvarjalno delo in nastal je katalog, ki je osvetlil njegovo življenje in umetniško ustvarjanje.

Akademski slikar in restavrator Samo Kovač je bil rojen v maju 1928. leta v Ljubljani. Oče, ki je bil doma iz Loškega Potoka, mu je podaril ljubezen do narave, mati, Jelačinova iz Ljubljane, pa ustvarjalni navdih. Poleg na Akademiji za upodabljačo umetnost je študiral tudi violino in glasbeno teorijo na Glasbeni matici v Ljubljani. Diplomiral je leta 1953 na splošnem oddelku za slikarstvo pri prof. Francetu Miheliču, sedem let pozneje pa še specialko restavratorstva pri prof. Mirku Šubicu. Šestnajst let je služboval kot profesor likovne vzgoje, nato pa je od 1976. leta deloval kot svobodni umetnik. Bil je član Društva slovenskih likovnih umetnikov in imel od 1982. leta status samostojnega kulturnega delavca.

Drugo polovico svojega življenja je tako preživel v naši občini, ustvarjal je v Stopah in bil redni gost na vsakoletni razstavi in srečanju likovnih umetnikov na Rašici.

Mogoče so se nam res njegovi zadnji pogledi na stopško pokrajino najbolj vtisnili v spomin. Ampak skozi sedemindeset let ustvarjanja sta se njegova tematika in slog slikanja spreminjala, se nadgrajevala in odražala trenutna razpoloženja. Od mladostnega žanra in figuralike v zgodnjem obdobju do portretov in ljubljanskih vedut v času bivanja v Ljubljani. Pa kozmično fantastiko in neskončne dimenzije sem našla v njegovih delih. Prvenstvena pa je vedno bila krajina. V različnih pogledih: od idiličnih mokrišč z dodatki figuralike in antičnih elementov do realistične in romantične podobe... in na koncu sanjska Mišja dolina.

V neki kritiki je pisatelj in publicist Miran Satler napisal: "Kovačevo slikarstvo je več kot slikarstvo, to je čaščenje lepote, ljubezen do narave, do naše slovenske pokrajine..." in po tem kamenčku v mozaiku slovenske umetnosti si ga bomo zapomnili.

Helena Grebenc Gruden

Zaključili smo s prvo sezono kviza Robinzonijada v informacijski džungli

Svetovni splet je postal naš vsakodnevni spremljevalec, preko katerega dostopamo do cele vrste informacij. Z njim se zelo zgodaj srečujejo tudi otroci, ki z njegovo pomočjo sklepajo prijateljstva, preživljajo prosti čas, iščejo vsebine za izpolnjevanje šolskih obveznosti. Splet je danes nepogrešljiv vir znanja, ki pa ga moramo znati poiskati in ovrednotiti njegovo verodostojnost.

S kvizom Robinzonijada v informacijski džungli Mestne knjižnice Ljubljana, ki je namenjen otrokom med 9. in 15. letom in ga rešujejo na spletu, želimo predstaviti zlasti spletno stran Mestne knjižnice Ljubljana, ki omogoča dostop do številnih oddaljenih virov informacij: elektronskih zbirk podatkov, e-knjig, e-čankov in povezav do priporočenih spletnih strani, digitalne kulturne dediščine in mnogih drugih elektronskih virov. Vsi ti viri so preverjeni, kar pomeni, da vsebujejo resnične podatke.

Kviz zajema več različnih tematskih sklopov vprašanj. Reševalci jih lahko rešijo poljubno število, če želijo sodelovati v nagradnem žrebanju pa morajo na vsa vprašanja iz enega sklopa odgovoriti pravilno. Motivacija za reševanje so tudi nagrade.

Od aprila do novembra smo prejeli skoraj 400 rešenih vprašalnikov, ki jih je oddalo 84 reševalcev. Med njimi je računalnik izžrebal tri nagrajence. Glavna nagrada je bil tablični računalnik, drugi dve pa knjigi in vstopnici za Kinodvor. Vse reševalce smo ob dnevu splošnih knjižnic povabili na zaključno prireditev, kjer smo improvizirali z gledališčem IGLU in se neizmerno zabavali. Vsem reševalcem smo podelili priznanja za sodelovanje in simbolično nagrado.

Ob tem se najlepše zahvaljujemo našim donatorjem: podjetju Unibit, servis in prodaja računalniške opreme, iz Vnanjih Goric, ki je prispevalo tablični računalnik, Mladinski knjigi za dve knjižni novosti in Kinodvoru za dve vstopnici za Kinobalon.

Vse mlade radovedneže vabimo, da preizkusijo svoje spretnosti iskanja podatkov na spletni strani Mestne knjižnice Ljubljana www.mklj.si/mladi in si prislužijo naziv robinzonka ali robinzon, z malo sreče pa še kakšno nagrado.

Ekipa kviza Robinzonijada v informacijski džungli

Stritarjev večer

Občina Velike Lašče
in Knjižnica Frana Levstika

ob 180. obletnici rojstva
Josipa Stritarja prirejata

Stritarjev večer

v četrtek

3. marca 2016 ob 19. uri

v Knjižnici Frana Levstika.

Vljudno vabljeni!

Ozvezdja knjig **Branje in pogovor o knjigah**

Tematika večera:
*Dragotin Kette
pesnik ljubezni*

**Literarni večer bo vodila
pisateljica Maia Pleiades.**

Četrtek **11. 02. 2016**
ob **19.00**

**Knjižnica Frana Levstika
Velike Lašče**

Vabimo vas v knjižnico Frana Levstika Velike Lašče na večer poezije. Prebirali bomo pesmi našega velikega pesnika in se pogovarjali o njegovem življenju. Naslov tokratnega srečanja bo namreč Dragotin Kette - pesnik ljubezni.

Pogovor z dr. Davorinom Kastelicem

Zdravstvena postaja Velike Lašče od 1. 1. 2009 deluje v okviru Zdravstvenega doma dr. Janeza Oražma Ribnica. Eno od ambulant družinske medicine vodi dr. Milenka Starc Vidrih, dugo pa je po odhodu dr. Darje Modic Likar spomladi leta 2015 prevzel dr. Davorin Kastelic. V želji, da našega novega zdravnika bolje spoznamo, smo ga za Troblo poprosili za nekaj besed in z veseljem nam je bil pripravljen odgovarjati na naša vprašanja.

Dr. Davorin Kastelic, kako bi se občankam in občanom Velikih Lašč predstavili vi sami? Nam lahko zaupate, zakaj ste se odločili za študij medicine in postali zdravnik?

Sam se zelo nerad predstavljam, saj se ljudje pogosto vidimo drugače, kot nas vidi naša okolica. Kar pa se tiče študija medicine, moram reči, da v gimnaziji ni bila to moja prva izbira. Želel sem si postati pilot lovskega letala, vendar pa moji starši niso bili za to. Ker sem imel v gimnaziji rad predvsem naravoslovne predmete, sem se odločil za medicino. Sedaj mi ni žal, da sem se tako odločil.

Kje ste začeli vašo profesionalno pot po študiju in kaj je botrovalo vaši odločitvi, da jo nadaljujete v Velikih Laščah?

Po študiju sem se zaposlil v ZD Ivančna Gorica kot splošni zdravnik. Kmalu sem pričel specializacijo iz splošne medicine, le-ta traja 4 leta, in jo uspešno končal. V Ivančni Gorici sem delal 20 let, nato pa sem zamenjal kar nekaj delovnih mest. Eno leto sem delal v ZD Kočevje kot urgentni zdravnik, nato štiri leta v ZD Novo mesto, in sicer 2 leti v DSO, 2 leti pa v splošni ambulanti, zatem tri mesece v ZD Vrhnika ponovno kot urgentni zdravnik. Ker je bilo na Vrhniki premalo dela, sem se zaposlil v ZD Ribnica. Ko je dr. Likarjeva prenehala delati v Velikih Laščah, so mi nadrejeni v ZD Ribnica predlagali, da bi njeno mesto prevzel jaz. Brez daljšega razmišljanja sem ponudbo sprejel in do sedaj mi ni bilo žal.

Ste zdravnik družinske medicine. V svetu so zdravniki družinske medicine izredno cenjeni. Kaj pa pri nas?

Ne vem, kako je v tujini. V Slovenji pa mislim, da družinski zdravnik ni posebno cenjen. Vzrokov je verjetno več. Eden je gotovo pomanjkanje diagnostičnih možnosti v splošni ambulanti, zaradi česar moramo bolnike pogosto napotiti na specialistično raven. Po drugi strani pa je dostop do specialistov v Sloveniji dokaj lahek, čeprav so čakalne dobe pogosto dolge. Mogoče se manjša cenjenost družinskega zdravnika kaže ravno v pogosti želji bolnikov, da jih napotimo na pregled k specialistu, usmerjenemu v eno področje.

Med zdravnikom in pacientom je pomemben odnos, pogovor, sprejemanje... Se strinjate?

Se popolnoma strinjam. V ambulanti družinskega zdravnika je odnos med bolnikom in zdravnikom najpomembnejši. Zavedati se moramo, da družinski zdravnik nima na voljo veliko diagnostičnih preiskav, zato je pogovor še toliko pomembnejši. Le-ta bi moral biti odkrit in zaupljiv, temeljiti mora na spoštovanju z obeh strani. Kolikor bolj je pogovor odkrit in zaupljiv, toliko hitreje se pride do diagnoze in začetka zdravljenja.

Ravno hitra potrditev diagnoze in čimprejšnji začetek zdravljenja sta pogosto odločilna za uspešno okrevanje bolnika.

Kaj vam predstavlja izziv pri delu, česa ne marate? Kaj bi vi v sistemu spremenili pri svojem delu v korist bolnika in pacienta?

Delo z bolniki mi je po 28-ih letih dela v ambulanti še vedno velik izziv. Izzivov je veliko. Eden glavnih je poglobljanje znanja. Povedati želim, da se mora zdravnik nenehno izpopolnjevati, v nasprotnem primeru znanje hitro kopni. Drugi velik izziv je zadovoljstvo bolnika. Kjerkoli sem delal, sem se vedno trudil, da bi bolniki čim manj čakali na pregled. K temu lahko tudi bolniki sami pripomorejo s telefonskim naročanjem na pregled. Želim si, da bolniki ne bi imeli strahu pred pregledi in bi ob zdravstvenih težavah hitro poiskali pomoč. Za veliko boleznih namreč velja, da čim hitreje se prične zdravljenje, boljši je končni izid.

Želim si tudi, da bi v zdravstveni postaji Velike Lašče dobili nekaj novih diagnostičnih aparatov, s čimer bi bolnikom prihranili marsikateri obisk pri specialistu pa tudi potek bolezni bi se lažje nadziral.

Veliko bi se lahko naredilo tudi pri oskrbi občanov v urgentnih situacijah. Sedaj mora v teh primerih priti ekipa SNMP iz Ljubljane. To pa lahko traja tudi pol ure. Če bi imela zdravnik v Velikih Laščah na voljo službeni avto, bi lahko do kritično bolnega prišla v 10-ih minutah ali celo prej, minute pa včasih, zlasti ob motnjah srčnega ritma, odločajo o življenju in smrti. Za primer lahko navedem ventrikularno fibrilacijo, ki je dokaj pogosta spremljevalka srčnega infarkta. V teh primerih je odločilnih prvih 10 minut. Vsaka zamujena minuta zmanjša možnost preživetja za 10%, 10 minut po nastopu ventrikularne fibrilacije pa je tudi zdravniška pomoč največkrat neuspešna.

Nam lahko zaupate, kaj počnete doma in v svojem prostem času po napornem delu v ambulanti ali po dežurstvu? S čim si polnite baterije?

Prostege časa ni prav veliko, še največ ga je med vikendom. Ko človek postaja starejši, se tudi nabor dejavnosti oži. V mladih letih so mi bili v največje veselje raznih vrst skoki. Kot otrok in še tudi kasneje, vse do 40. leta, sem veliko skakal s smučmi na domačih skakalnicah. V času študija sem se tekmovalno ukvarjal z atletiko, natančneje s skokom ob palici, rad pa sem imel tudi skok v daljino. Ker se s skokom ob palici zaradi zahtevnosti ne moreš ukvarjati rekreativno, sem se kasneje preusmeril v skoke v vodo, tudi z višine 10-ih metrov, na glavo seveda.

Sedaj pa prosti čas najraje zapolnim s fitnessom, obiskovanjem knjižnic, knjigarn in antikvariatov, branjem knjig, rad pa si ogledam tudi dober film.

Rad delam okoli hiše, in kar malo žal mi je, da je hiša že zgrajena, saj so bila leta, ko smo gradili, najlepša leta mojega življenja. Gradili smo deset let, v lastni režiji, sam pa sem v teh letih delal na gradbišču najmanj 800 dni. Ni bilo večjega užitka kot opazovanje rezultatov svojega dela.

Naši ljudje so opazili, da imate v svoji ambulanti glasbeni stolp in umetniške plakate. Ali lahko sklepamo, da imate radi glasbo, umetnost? Saj pravijo: umetnost in medicina nista nikoli daleč...

Imam rad vse, kar je lepo, estetsko in elegantno. Vse to pa je združeno v umetnosti. Zelo rad poslušam glasbo, še najraje imam haevy metal, rad pa prisluhnem tudi popu, roku, in če je razpoloženje pravo, tudi klasiki. Mama, ki je na Muljavi vodila dramsko skupino, dramatisirala Jurčičevo delo in režirala dramsko delo tako za v dvorani

kot na prostem, me je navdušila za igranje. Sem član dramske skupine, ki vsako leto pod taktirko gospe Nuše Lampret pripravi predstavo, ki se odigra na prostem. Odigral sem kar nekaj glavnih likov, med njimi Tihotapca, Domna, največji izziv pa mi je bila vloga desetega brata.

Moram pa reči, da mi je od vsega najljubša dobra knjiga, v zadnjih letih predvsem zgodovinska tematika. Dosti dobrih knjig dobim v antikvariatu, žal pa jih je zaradi pomanjkanja časa veliko še neprebranih.

Morda bi nam za konec zaupali kakšno anekdoto ali srečen pripetljaj, ki se vam je morda zgodil že v naših krajih?

V zadnjih dveh letih, kar delam v Ribnici in Velikih Laščah, se mi je najbolj vtisnil v spomin tragični dogodek s srečnim koncem. Med rednim delom je prišel telefonski klic za posredovanje pri delovni nesreči. Med podiranjem drevesa je le-to padlo na gospodarja. Ko je prišla naša urgentna ekipa do ponesrečenca, je bil ta v globoki nezavesti, imel je hudo poškodbo glave. Naša

ekipa ga je na mestu dogodka oskrbela (intubacija, dovajanje kisika in infuzijskih tekočin), nato pa hitro prepeljala v klinični center v Ljubljano. Po nekaj mesecih sva se s poškodovancem srečala v zdravstvenem domu, lepo je okrevал in bo brez trajnih posledic.

Ta primer kaže, kako pomembno je hitro posredovanje zdravniške ekipe, in želel bi, da bi bili tako hitre pomoči deležni tudi občani Velikih Lašč.

Našemu novemu zdravniku dr. Davorinu Kastelico želimo prijetno počutje v našem okolju, predvsem pa uspešno delo v Zdravstveni postaji Velike Lašče.

dr. Tatjana Devjak

Foto: Lidija Čop in osebni arhiv dr. Kastelica

Območno združenje Ljubljana
Krajevna organizacija Velike Lašče

Vas vabi na predstavitev

Delavnice temeljnih postopkov oživljanja z uporabo AED

v torek, 15. 3. 2016, ob 18. uri

v sejni sobi Levstikovega doma Velike Lašče.

Vabljeni, da se udeležite delavnice in osvežite svoje znanje prve pomoči in temeljnih postopkov oživljanja. Znanje prve pomoči rešuje življenja!

Krvodajalstva ter darovanja organov in tkiv po smrti

v torek, 12. 4. 2016, ob 18. uri

v sejni sobi Levstikovega doma Velike Lašče.

Po predstavitvi boste lahko izpolnili pristopno izjavo za darovanje organov in tkiv po smrti. S sabo imejte kartico zdravstvenega zavarovanja in osebni dokument.

Humanitarnih vrednot – predstavitev aktivnosti RKS-OZ LJUBLJANA

četrtek, 12. 5. 2016, ob 18. uri

v sejni sobi Levstikovega doma Velike Lašče.

V trenutnem obdobju je še toliko bolj pomembno, da smo prostovoljci širitelji humanih vrednot. Na srečanju se bomo spoznali s temeljnimi načeli Rdečega križa, svoje zgodbe bodo predstavili prostovoljci in člani ekip prve pomoči, ki so v zadnjem obdobju pomagali pri oskrbi migrantov in beguncev v sprejemnih in namestitvenih centrih.

Humanost ne pozna meja!

Vse delavnice so brezplačne.
VABLJENI!

Sekretarka RKS-OZ Ljubljana
Ema Verbnik

»Pomagajmo za življenje« – razširitev mreže javno dostopnih defibrilatorjev

V lionističnem letu 2015/2016 je na mestu predsednice ribniškega lions kluba Alojzija Zakrajšek, ki je aktivno začrtala glavne smernice delovanja našega kluba za novo sezono. V klubu smo z odobravanjem pozdravili in podprli idejo o razširitvi mreže javno dostopnih defibrilatorjev (v nadaljevanju AED) na našem širšem lokalnem območju, kar je tudi vodilna akcija našega kluba v novem lionističnem letu, ki smo jo poimenovali POMAGAJMO ZA ŽIVLJENJE.

Trenutno stanje opremljenosti z AED na našem širšem lokalnem območju je naslednje: v Ribnici sta javno dostopna dva AED, eden v predprostorih NLB, d.d., drugi na Gasilskem domu Ribnica. AED se nahaja tudi v ŠC Ribnica, a ni javno dostopen. Na območju Občine Ribnica se AED nahajata še v Dolenji vasi, na stavbi dolenjevaške krajevne skupnosti, ter v vasi Slatnik. AED je nabavilo tudi podjetje INOTHERM, d.o.o., za potrebe svojih zaposlenih. Na območju Občine Velike Lašče je javno dostopen AED na stavbi Levstikovega doma, na območju Občine Sodražica je AED nameščen na Športnem centru, drugi je v centru Sodražice. Tega v zimskem času namestijo na smučišču Izver. V Občini Loški Potok javno dostopnega AED nimajo. Z AED so opremljeni tudi zdravstveni domovi v imenovanih občinah za potrebe svojih pacientov.

"KAJ JE AED? Avtomatski eksterni defibrilator (AED) je prenosna elektronska naprava, ki je sposobna zaznati zastoj srca pri človeku. S pomočjo električnega sunka pa lahko srce ponovno požene in s tem reši življenje." (Vir: spletna stran AED baza Slovenije)

Za vzpostavitev zadovoljivega števila AED naprav na območjih naših občin bo treba k nabavi pristopiti v več fazah. V sodelovanju z občinami, krajevnimi skupnostmi in gasilskimi društvi so se določile prioritete za nabavo štirih AED za Občino Ribnica (za naselja Sveti Gregor, Velike Poljane, Grčarice in Rakitnica), dva za Občino Velike Lašče, dva za Občino Sodražica in dva za Občino Loški Potok (naselja Hrib in Podpreska). Nakup naprav bomo financirali s klubskimi sredstvi, v marcu 2016 organiziramo v dvorani Športnega centra v Ribnici dobrodelni koncert v namen zbiranja sredstev za nabavo AED, sredstva bomo zbirali tudi s pomočjo donacij, k sofinanciranju našega projekta bodo pomembno pristopile tudi že omenjene občine, krajevne skupnosti in gasilska društva.

Za reševanje je treba usposobiti čim širši krog ljudi, zato naj bi se izobraževanje odvijalo na terenu in v šolah. Ciljne skupine izobraževanja v šolah naj bi bili učenci 8. in 9. razreda v sodelovanju z zdravstvenimi domovi, na terenu pa bo izobraževanje gasilcev in zainteresiranih krajanov v okolju, kjer bo nameščen AED, izvajal Dani Andoljšek, reševalec na motorju iz UKC Ljubljana, drugače krajan Ortneka.

Predvsem pa se bo naš klub aktivno povezal z lokalnimi gasilskimi društvi, saj so gasilci pri vsakovrstnih reševalnih akcijah nepogrešljivi zaradi svojega znanja, opreme in dobrih komunikacijskih povezav. V načrtu na nivoju naše države je tudi sistemska ureditev povezave gasilci–mreža AED–dispečerski center prve pomoči (112).

Lions klub Ribnica se s svojim delom že od leta 1999 trudi izboljšati kakovost življenja pomoči potrebnim na širšem lokalnem območju. V minulem obdobju smo pomagali že mnogim in naš poglavitni cilj je še naprej ohranjati naše dobrodelno poslanstvo. Verjamemo, da bomo z našo letošnjo osrednjo akcijo naleteli na odobravanje in podporo lokalne skupnosti, seveda pa ob tej akciji ne pozabljammo na pomoči potrebnega posameznika, ki je za nas še vedno najbolj pomemben.

Tajnica LK Ribnica
Duška Hočevar Mihelič

LIONS KLUB RIBNICA
LIONS KLUB RIBNICA
Lions klub Ribnica
ob sodelovanju občin
Ribnica, Sodražica, Loški potok in Velike Lašče
organizira

DOBRODELNI KONCERT

za nakup defibrilatorjev v okviru akcije
Pomagajmo za življenje

Nastopajoči: Prifarski muzikantje, Tamburaški orkester Sodražica, Ljuba Jenče, Nonet Vitra, Folklorna skupina Gmada, Folklorna skupina Velike Lašče, koncert povezuje Medard Pucelj

12. marca 2016 ob 19. uri
v Športnem centru Ribnica

Cena vstopnice: 10 EUR,
osnovnošolski otroci brezplačno

Prodaja vstopnic: prodajna mesta Eventim (Petrol ...), na lokaciji prireditve 12. 3. 2016 od 17. ure dalje.

ZAHVALA

Spoštovani župan,
spoštovane občanke in občani Občine Velike Lašče!
Pred božično-novoletnim koncertom vas je bilo veliko navzočih ob dogodku reševanja človeškega življenja. Nekateri med vami ste takoj ponudili nesebično pomoč. S strani vseh v zdravljenju sodelujočih bolnišničnih služb je vaše ravnanje ocenjeno kot odlično, pravočasno in pravilno. K temu je pripomogla tudi okoliščina, da je v občini nameščen defibrilator, dostopen 24 ur na dan, in s tem dodatna pomoč v tovrstnih primerih, ko vsaka minuta šteje. Ponosni smo na vas, še posebej na v našem srcu za vedno zapisane soobčanke in soobčane, ki ste s svojim dejanjem dokazali svoje vrednote. Za skrb za sočloveka se vam iskreno zahvaljujemo.

Kovačičevi

Predstavitev poprtnikov v Državnem zboru

V predverju velike dvorane Državnega zbora je na dan Svetih treh kraljev v organizaciji zavoda Parnas potekala predstavitev poprtnikov s strani predstavnic osmih skupin gospodinj - nosilk dediščine priprave poprtnikov. Velikolaške kraje je s svojim poprtnikom predstavila Majda Tekavec iz Roba.

Predsednik Državnega zbora dr. Milan Brglez je v nagovoru posebej pozdravil članice zavoda Parnas iz Velikih Lašč kot tudi Ljudske pevce iz Boštanja, ki so dogodek popestrili z ljudsko pesmijo in ki po njegovih besedah ohranjajo dve dediščini, in sicer peko poprtnikov ter koledovanja. Koledovanje je po njegovih besedah že star običaj, o katerem je med drugimi govoril že Primož Trubar, poprtniki ali božični kruhki pa predstavljajo nekoč pomemben, a žal vse manj poznan del slovenske božične tradicije. Kot je spomnil dr. Brglez, jih je izpodrinila potica, vendar k sreči ne povsem, tako da se je ta stara dediščina ohranila. Predsednik Državnega zbora je ob tem izrazil upanje, da bodo poprtniki letos razglašeni za živo mojstrovino državnega pomena.

Božični kruh, poprtnik ali župnek je obredni kruh, ki so ga zaradi vere v njegovo magično moč do srede 20. stoletja pekli v božičnem času skoraj po vsem območju Slovenije. Veljal je za zaščitno in zdravilno sredstvo ter naj bi dobro vplival na pridelek, zato so ga gospodinjje tudi prinesle v slovenski Parlament, da Sloveniji zaželijo dobro letino.

Priprava poprtnikov sodi med nesovno kulturno dediščino Slovenije in je od leta 2013 vpisana v Register žive kulturne dediščine pri Ministrstvu za kulturo. Med nosilce dediščine je zaenkrat vpisanih osem skupin gospodinj, zasebni zavod Parnas iz Velikih Lašč, ki deluje v javnem interesu na področju kulture, pa pripravlja in povezuje akcije številnih društev, organizacij in posameznikov na terenu, da bi to slovensko dediščino čim bolj ohranili oziroma jo ponovno oživili. Pri tem zavod sodeluje s Slovenskim etnografskim muzejem, ki opravlja

nalogo koordiniranja varstva žive kulturne dediščine. Gospodinjje pa svoja znanja prenašajo preko delavnic za odrasle in šolske otroke, saj je bil prenos znanj iz roda v rod v marsikateri družini prekinjen. Svoje poprtnike in župneke postavljajo na ogled na razstavah božičnega kruha, ki jih je iz leta v leto več. Osrednje mesto med njimi ima vsakoletna državna razstava poprtnikov in drugih božičnih kruhov v Dobropolju. Kot je v svojem nagovoru v Državnem zboru poudarila Metka Starič iz zavoda Parnas, imajo vse te akcije skupen cilj, da bi to čudovito slovensko dediščino čim bolj ohranili oziroma jo ponovno oživili v številnih družinah.

O raznolikosti priprave poprtnika ali župneka so na kratko spregovorile tudi gospodinjje, ki so zastopale številne nosilke dediščine iz različnih koncev Slovenije, in sicer Marija Turk kot predstavnica Loškega Potoka, Ana Zakrajšek je predstavljala Loško dolino in Babno Polje, Marinka Vesel Ribniško dolino, Slavka Legan Žužemberk, Lili Mahne Cerknico, Nataša Rotar Dolsko, Nada Brvar Svibno z okolico Radeč, Majda Tekavec je predstavljala velikolaške kraje, Nada Lunder pa Dobropolje, kjer je že tradicionalno državna razstava poprtnikov in drugih božičnih kruhov.

Dragica Heric

Društvo podeželskih žena
Velike Lašče
lepo vabi na razstavo
GOSPODINJA SE PREDSTAVI,
ki bo v prostorih župnišča
Velike Lašče.

Otvoritev z blagoslovom bo
v nedeljo, 21. februarja 2016,
po prvi maši – 8.30.

VABLJENI !

Razstava jasic na Gradežu

V skritih kotičkih Gradeža je letošnja osma razstava jasic uradno potekala od 20. decembra 2015 do 3. januarja 2016, zaradi velikega zanimanja pa še naslednji teden. Člani Društva za ohranjanje dediščine Gradež, na čelu z idejnim vodjem razstave Markom Šavlijem, so jih uspeli postaviti deset več kot lani – 226. Žal nam do novega leta vreme ni pričaralo romantične zasnežene vasi, je pa zato množica obiskovalcev dve nedelji uživala v nenavadno toplim vremenu. Največ obiskovalcev je bilo prvi dve nedelji – 20. in 27. decembra 2015. Takrat in tudi ob uradnem zaključku razstave, v nedeljo 3. januarja 2016, so se na praznični tržnici pri sušilnici sadja lahko pogreli s kuhanim vinom, čajem ali šilcem žganega, naprodaj so bila ekološka darila: suho sadje, tudi v čokoladi in žganju, pijača in marmelada, sir ter nekaj drugih domačih izdelkov. Razstavo je uradno odprl predsednik društva Matjaž Starič, za razlago o zanimivostih vasi in jasicah, do katerih so vodile prižgane bakle, so poskrbeli vodiči iz društva, ki so se tudi druge dneve po potrebi sprehodili z obiskovalci. Prvo nedeljo v januarju, ko je bil uradni zaključek razstave, je bilo vzdušje zaradi snega veliko bolj čarobno, vendar je mrzel veter verjetno marsikoga zadržal v toplim domu, zato obisk ni bil prav velik. Članice domačega in nekaterih sosednjih društev so za takrat napekle božični kruh, tako imenovane poprtnike, ki so vpisani tudi v seznam nesnovne dediščine pri Slovenskem etnografskem muzeju in so popestrili ponudbo na stojnicah.

Tudi letos so o razstavi poročali mnogi časniki ter lokalne in državne radijske in televizijske postaje. V vseh dneh si jo je po nestrokovni oceni ogledalo približno 2.500 obiskovalcev, v organiziranih skupinah ali kot družine in posamezniki, večina je bila prvič v naši vasi. Vodniki so imeli vse dni veliko dela, največ pa drugo nedeljo, ko so tudi naši redarji komaj uspeli vsem zagotoviti parkirna mesta.

Velike, majhne ...

Jaslice smo lahko občudovali povsod po vasi: v kapelicah, pod drevesi in na drevesih, pod kozolci, v skednjih, v hlevu in svinjaku, stari vinski kleti, na oknih in med okni ter na različnih mestih na prostem, največ spet v sušilnici sadja in stari Petelinovi hiši. Avtorji so umetniki in laiki iz različnih krajev Slovenije, več kot trideset jasic je bilo prinesenih iz tujine. Od domačinov jih je največ izdelala družina Šavli. Kar nekaj jasic je bilo starih več kot 100 ali 150 let.

Bile so najrazličnejših oblik (izrezljane, tudi oblikovane iz enega kosa lesa, vrezane ali vžgane v les, kvačkane, vezene, ulite, narisane, pečene...) in velikosti (od centimetrskih do naravne velikosti), iz najrazličnejšega materiala (beton, kamen, bron, keramika, steklo, glina, porcelan, mavec, siporeks, stiropor, les, vosek, karton, papir, tkanina, volna in preja, lubje, storži, koruza, ličkanje, bučke, plodovi, testo ...) ter postavljene v različno okolje in domiselno oblikovane hlevčke (arabska »trdnjava«, primorski »kušil«, skrinja iz leta 1848, solni kamen, sodček, drevesne veje, debla, grče, buče, jajce, školjke ...) V Zoretovem kozolcu so bile tudi letos poleg jasic razstavljene makete cerkva, ki so sestavljale škocjansko praforo v Trubarjevih časih.

»Podzemna jama«

Za mnoge je bil letos kot novost še posebej zanimiv »rov Postojnske jame«, ki ga je Andrej Jakob z nekaj pomočniki iz društva postavil iz lesenega in kovinskega ogrodja, smrekovih vej in polivinila. Za strop je uporabil belo kopreno, na katero je pritržil kapnike iz poliuretanske pene – dva je izdelal po sliki Postojnske jame. V rovu so bile razstavljene tudi lesene jaslice akademskega kiparja Petra Jovanoviča iz Škofje loke, ki so sicer last župnije Kodeljevo in so stare več kot 40 let.

Nastopajoči

Ob nedeljah, ko so bili organizirani vodeni ogledi, so zadonele božične pesmi, za katere so poskrbeli: župnijski pevski zbor Škocjan, otroški pevski zbor Škocjančki iz iste župnije, mladinski pevski zbor iz župnije Kodeljevo, vokalno-instrumentalna skupina Borovničke z Iga, pevska skupina Alegrija iz Velikih Lašč, pevska skupina RŽ iz Loke pri Mengšu, mešani pevski zbor iz Zaplane in učenci glasbene šole Ribnica (iz oddelka v Velikih Laščah). Skavti iz Škocjana so vse tri nedelje božično pravljico nadgradili z živimi jasicami.

Eni in drugi

Med obiskovalci sta bila tudi Maska in Jure, ki sta za jaslice izdelala od prijateljev in iz medijev. Lani ju je od obiska odvrnil sneg, letos pa sta se pripeljala že prvi dan. Občudovala sta že samo idejo za razstavo in celotno postavitve jasic. Kar malo sta se čudila nad razgledom z Gradeža in ugotovila sta, da se morata nujno vrniti ob drugi priložnosti in v dnevnem času. Kljub navdušenju nad vasjo sta upokojena Ljubljana priznala, da se ne bi mogla navaditi na podeželsko življenje, kjer ne moreš v copatih v trgovino ali k zdravniku.

Maja in Dušan, ki živita sredi narave v Besnici, pa nasprotno ne pogrešata mestnega vrveža in tudi zato jima je bilo pri nas še posebej všeč. Tudi onadva sta za

V solnem kamnu

razstavo zvedela od prijateljev in iz medijev. Navdušena sta bila nad izčrpno razlago vodnika Borisa. Obljubila sta, da se bosta vrnila spomladi, ko praznujemo začetek pomladi, ali jeseni na osrednjo prireditev Praznik suhega sadja.

»Anonimni obiskovalki«

Ko sem na uradnem zaključku razstave ogovorila dve starejši gospe, nista hoteli izdati svojih imen. Ena je iz Dvorske vasi, druga iz Roba, za razstavo je ena izvedela od hčerke, ki poje pri Alegriji. Gospa iz Roba je pripeljala poprtnike iz njihovega društva, vendar je povedala, da tokrat njenih ni med njimi. Pohvalili sta razstavo, prijetno vodenje članov ter idilično božično vzdušje in kar nekako nerodno jima je bilo priznati, da sta prvič v naši vasi, češ da je verjetno »preblizu«, saj ljudje pogosto obiskujemo druge kraje. Ko se je prva sogovornica poslovila, pa mi je druga izdala njeno ime (čeprav svojega še vedno ni hotela) – bila je namreč gospa Nevenka Peterlin iz Roba, katere poprtnik je bil letos na državni razstavi poprtnikov in drugih božičnih kruhov najbolje ocenjen po mnenju strokovne komisije in obiskovalcev. Ob tem sem se spomnila, da sem o gospe Peterlin in običaju peke poprtnika ter recept zanj že pred našo razstavo prebrala na letaku v lokalu Rozika.

Ljudska umetnica Brigita Juvan

Stalnica na razstavi so jaslice ljudske umetnice Brigite Juvan iz Spodnjih Pirnič, ki je sicer že dve leti žal ni več med nami. Družina ima doma kmetijo, kjer je tudi ona vsa leta pridno delala, po poškodbi zaradi padca z motorja, ki jo je leta 1972 za dalj časa prisilila v mirovanje, pa se je spet prebudila njena umetniška žilica, ki je tlela še iz otroških let. Bila je samoukinja, umetniško ustvarjanje je bilo njen konjiček, iz leta v leto pa je zelo napredovala. Ideje za svoje like in tudi za materiale je dobivala mimogrede, ko je kje videla tehniko ali izdelke, ki so ji všeč.

Njen prvi pomembnejši projekt, za katerega je potrebovala štiri leta, je bil dvanajst apostolov, ki jih je v naravni velikosti iz lipovega lesa izrezljala za župnijsko cerkev Marijinega vnebovzvetja v Zgornjih Pirničah. Ljubljanski nadškof Alojz Šuštar ji je leta 1992 zato podelil škofijsko odlikovanje za zvesto služenje Cerкви s priloženo plaketo ljubljanske stolnice in diplomo. Njena dela lahko vidimo tudi drugod: cerkev sv. Križa v Spodnjih Pirničah je polepšana z njenim kipom dveh angelov, cerkev Janeza Krstnika na Zgornjem Brniku s kipoma sv. Marka z levom in sv. Ane, Šmarna gora s kipom sv. Mihaela, gasilski dom v Mavčičah pa s kipom sv. Florijana.

Poleg kiparstva jo je veselilo slikanje na platno in steklo, šivanje gobelinov in vezenje; umetnine je žgala v les, izdelovala je tapiserije in umetno cvetje ... Dvakrat je pri

njej potekala likovna kolonija Kulturnega društva Pirniče, katerega likovno sekcijo je vodila. Svoje znanje je rada prenašala na druge ljudske umetnike. Pri ustvarjanju je uporabljala različne materiale: les, beton, glino, keramiko, steklo, umetne mase, vosek, parafin, umetne bisere, slamo, ličkanje, vžigalice, makarone ...; za izdelke, ki jih je ulivala, je sama izdelovala kalupe. Najbolj je uživala v obdelovanju lesa, tudi okoli domače hiše lahko občudujemo njene izrezljane živali. Marsikateri okrask za domačijo je na začetku izdelala zato, ker ni bilo denarja za nakup.

Jaslice in druge umetnine je razstavljala v različnih slovenskih krajih. Veliko sredstev, ki jih je zbrala s prostovoljnimi prispevki na razstavah in s prodajo svojih del, je razdelila v dobrodelne namene. Zadnje samostojno razstavo je imela v domačih Pirničah ob svoji 70-letnici, ko je Televizija Medvode posnela film o njenem ustvarjanju. Občina Medvode ji je podelila tudi plaketo za izjemno delo na področju kulturnega ustvarjanja in ljudske umetnosti.

Na Gradežu smo razstavljali njene jaslice iz različnih materialov, meni so še posebej všeč iz ličkanja, ki so bile v sušilnici postavljene tudi letos. Pred leti je za našo razstavo obnovila tudi jaslice iz papirja, stare 200 let. Sama imam še vedno nekaj okraskov za novoletno jelko, ki jih je izdelovala (lepila) iz makaronov.

Njeno delo še naprej navdihuje druge in bo ostalo del kulturne dediščine. Da ne bo šlo v pozabo in da mi še vedno lahko občudujemo njene jaslice, ima največ zaslug njena vnukinja Petra, ki skrbi za njeno zapuščino in ki jo je Brigita naučila tudi rezbarjenja. S tem se Petra sedaj ljubiteljsko ukvarja, pridno pa študira restavratorstvo.

Jaslice v naravni velikosti

Že nekajkrat je jaslice v naravni velikosti za razstavo posodil tudi Janko Petrena iz Grosuplja. Izdelane so iz stiropora in imajo kamnit podstavek. Letos so bile postavljene v vaškem središču. Gospod Petrena, ki je sicer upokojen zidar, po rodu iz Prlekije, je povedal, da je že kot otrok rad oblikoval različne predmete iz gline. Za svojo umetniško dejavnost ima zdaj seveda veliko več časa. Izdelal je že Tita, Avsenika, Slaka, Brendija, čevljarja, pijanca, smrkce; tudi vola, konja ... Kot material uporablja predvsem plošče iz stiropora, ki jih žaga, rezlja, lepi, brusi ..., dokler kip ne dobi dokončne oblike. Umetnine tudi pobarva in zaščiti. Za razstavljene jaslice je potreboval skoraj pet mesecev dela. Izdelane živali ima čez leto kar doma na vrtu, druge kipe, ki sestavljajo jaslice, pa pod nadstreškom.

Seveda bi bilo zanimivo izvedeti še kaj podrobnosti o drugih razstavljalcih – mogoče pa drugo leto ...

Zdenka Zabukovec

Robarski jasličarji

Kdaj bomo zgrabili, kaj praviš, šef, vpraša Miro. Jože Tekavec, nekakšen ata vseh nas jasličarjev, se malo popraska po glavi, pomisli, pa hitro reče: Kaj pa, če bi kar v nedeljo po maši začeli.

Veseli december se je krepko nagnil čez polovico, pravzaprav že malo tišči proti koncu leta, v robarski cerkvi pa smo spet zbrani. Kot vsako leto bomo tudi letos postavil jaslice, pa malo drugačne kot lani - vsako leto mora biti kaj novega. Ideje so rasle vse leto, vsak po svoje kaj stuhata, le še skupaj je treba spraviti - tako da bo zgledalo. Malo se pomenimo, privežemo dušo, potem pa zgrabimo. Jože Peterlin pridno postavlja smreke in lučke, Jože Tekavec poizkuša, kako bi iz skale tekel slap, mogoče tak kot tisti v bližnjem Kobiljem curku. Vladimir Tekavec "cimpra" nov hlevček za sveto družino - pa ja ne bo enak kot lani! Jernej Tekavec si je zamislil, da pa letos nujno potrebujemo most, in se že več kot uro spoprijemlje s statiko. Letos se nam je pridružil še Blaž Juvanec in skupaj že postavlja ogrodje za planoto.

... In tako naprej, dokler nismo zadovoljni z izgledom, z vsako podrobnostjo.

Tradicija vsakoletnega postavljanja jaslic v božičnem času v Robu sega že daleč nazaj, ko je bil idejni vodja zdaj že pokojni Anton Strle, ki nas je takrat, ene še kot otroke, druge pa malo večje, navdušil nad to umetnostjo. Takrat otroci, danes po večini moške prenašamo izročilo in upam, da ga bomo prenesli tudi na naše naslednike.

Mogoče tako poskušamo na svoj način svojim otrokom in sploh vsem sporočiti, da bistvo božiča niso darila pa vsa nakupovalna decembrska mrzlica in blišč, kateremu smo bolj ali manj podlegli, ampak preprosto sporočilo, ki nam ga sporoča Jezušček iz svoje revne štalice - Slava Bogu na višavah in na zemlji mir ljudem.

Aleš Širaj

Advent in božični čas sta za nami, spomini ostanejo

Za nami je čas adventa in čas božiča, čas veselega decembra in čas pričakovanja. Neverjetno, kako čas, ki ga težko pričakujemo in se ga veselimo, hitro mine. Spet smo na delovni temperaturi, pred izzivi, nalogami ...

Pa vendar, lanskega decembra sem adventni čas in čas božiča spremljala nekoliko drugače. V tem hitrem življenjskem tempu in zaradi tega, ker sem v zelo kratkem času izgubila svoji dve dobri prijateljici, sem se odločila, da se vsaj v teh prazničnih dneh nekoliko upočasnim in več časa namenim za svoje bližnje, za prijatelje, za druženje z njimi, pogovore in obiske. Advent se začne s prvo adventno nedeljo (nedelja med 27. 11. in 3. 12.) in traja štiri tedne. Konča se s svetim večerom (24. decembra). Advent je čas priprave na božič - rojstvo odrešenika človeštva Jezusa Kristusa. Adventni čas označuje vijolična liturgična barva. Ker je tradicionalni okras adventa adventni venček s štirimi svečami (na prvo adventno nedeljo verniki prižgejo prvo svečo, na drugo adventno nedeljo drugo svečo itd.), v naših krajih izdelujemo adventne venčke skoraj praviloma sami. Pomagajo nam podeželske žene s svojimi delavnicami, letos je delavnico pripravil tudi Frbežar. Božični čas pa se začne na božič (25. decembra) s posebno mašo - polnočnico in traja do praznika Jezusovega krsta (nedelja po 6. januarju). Liturgična barva božičnega časa je bela. V tem času se verniki spominjajo rojstva Jezusa Kristusa. Značilen simbol tega časa so jaslice, ki prikazujejo, kako se je Jezus rodil v hlevčku, ker Jožef in Marija nista dobila boljšega prenočišča. Jaslice so kipci ali slike, postavljeni za božične praznike kot ponazoritev Kristusovega rojstva. Značilne so za Rimskokatoliško cerkev in Katoliške cerkve vzhodnega obreda. Prva znana upodobitev živih jaslic sega v leto 1223, ko je sv. Frančišek Asiški v Grecciu (Italija) obhajal božični večer v votlini nad vasjo. Na Slovenskem so prvi postavili jaslice jezuiti. To je bilo v cerkvi sv. Jakoba v Ljubljani leta 1644. V njih so poldrugi meter visoke osebe, kipi, v zaporednih različnih prizorih predstavljale božične skrivnosti. Figure so v poljubni velikosti. Lahko so iz lesa, kamna, gline, izrezane iz papirja. Postavljene so na podlago iz mahu ali trave. Ponekod pripravijo tudi žive jaslice - v Sloveniji so tovrstne najbolj znane v Postojnski jami, ali pa ledene jaslice (Mojstrana). Na Brezjah se nahaja muzej, kjer so na ogled jaslice z vsega sveta.

Ko pa sem obiskala prijatelja Francija in Jelko v Podhojnem Hribu, pa sem bila zelo presenečena nad njunim božičnim dreveščkom in jaslicami. Koliko truda je Jelka vložila v pripravo dreveščka in jaslic, koliko ljubezni in pričakovanj, – se razbere s priloženih fotografij. Kramljanje s prijatelji, pogled na božični drevešček ter jaslice in toplina medčloveškega odnosa – to je tisto ta pravo!

T. Devjak

Razstava poprtnikov v Robu

Prvo letošnjo nedeljo so gospodinjje iz Roba in okolice pripravile že tradicionalno razstavo poprtnikov, ki je izmenjaje z Društvom podeželskih žena Velike Lašče in zavodom Parnas vsako drugo leto v Robu. Letos, četrtič zapovrstjo, je bilo v centru Rob na ogled kar 19 poprtnikov ali župnekov. Poprtnike ali župneke je speklo in razstavilo 18 gospodinj iz Roba, Dolščakov, Strletij, Dednika, Gornjih Retij, Turjaka, Gradeža, Predstrug, Smrjen, Golega in celo iz Ljubljane in Domžal. Kot je povedala Metka Starič iz zavoda Parnas, je razveseljivo ne le, da so sodelovale gospodinjje od blizu in tudi daleč, pač pa še bolj to, da je s svojimi prazničnimi kruhi na razstavi sodelovalo kar nekaj mladih gospodinj. Zaradi več gospodinj iz različnih krajev so bili tudi kruhi med seboj različni, eni so bili pečeni v modelih, drugi brez modela, različni so bili njihovi okraski, med katerimi so prevladovali ptički, pri večini pa je bila tudi letnica letošnjega leta, a vsak po svoje je bil najlepši. Razstavljeni kruhi pa so bili še lepši

in bolj praznični na lepo aranžirani mizi, za kar so poskrbele članice Študijskega krožka Parnas. Cvetlična aranžmaje je pripravila Jožica Bizjak, zahvala pa gre tudi Zdenki Škrabec in Nadi Lunder, ki sta za razstavo posodili prte in drugo opremo, ter Zorki Grobelšek, ki je s šopki iz suhega cvetja okrasila degustacijsko mizo. Ob razstavi so se obiskovalci ustavili v prostoru za klepet, kjer je miza ponujala na pokušino poprtnik in druge sladke dobrote ter topel zeliščni čaj. Razstavo kruhov je blagoslovil župnik Anton Dobrovoljc, dogodek pa so popestrili še pevci Župnijskega pevskega zbora iz Roba pod vodstvom Romane Petrič. Kar 11 poprtnikov so po razstavi prenesli še na Gradež, kjer so jih člani Društva za ohranjanje dediščine ponudili obiskovalcem tretjega večera Božičnega časa na Gradežu.

Dragica Heric
Foto: Metka Starič

Blagoslovitev konj v Velikih Laščah

Na štefanovo, 27. decembra minulega leta, se je v organizaciji Konjerejskega društva Velike Lašče pred gasilskim domom v Velikih Laščah zbralo več kot 60 konjenikov in konjarjev s štirimi konjskimi vpregami na blagoslovitvi konj. Ker je bil lep sončen dan, se je tokrat zbralo največ jahačev in lastnikov konj doslej in marikdo se spomni prve blagoslovitve konj v kraju, ki je bila na Veliki Slevici, ko je bila zima bela in je prav na štefanovo bril hud mraz. Tokratno lepo vreme pa je botrovalo tudi temu, da se je na blagoslovitvi zbralo tudi veliko ljubiteljev konj in drugih krajanov. V

sprevodu čez kraj so pred cerkvijo počakali župnika Andreja Ojstreža, ki je opravil blagoslov, župan Anton Zakrajšek pa je poudaril pomen konjereje na območju občine, kjer so poleg gozdov predvsem travniki in pašniki. Veseli ga, da je med rejci in lastniki konj vedno več mladih.

Zbrane je pozdravil tudi predsednik Konjerejskega društva Velike Lašče Franc Zabukovec. Župnik je blagoslovil kruh in sol, zatem pa vse prisotne konje, katerih lastniki so člani Konjerejskega društva Velike Lašče, Konjariškega društva Divja horda s Karlovice ali Konjariškega društva Podhojca iz Podhojnega Hriba. Po blagoslovitvi so zbrani še pokrmaljali med sabo in se okrepčali s kuhanim vinom.

Dragica Heric

Kot vsaka stvar ima tudi Ribniški pasijon svoj začetek...

Pisalo se je leto 2007 in prvič v zgodovini Ribniške doline se je zgodil RIBNIŠKI PASIJON. Pobuda je padla s strani ribniške mladine, ki je k sodelovanju povabila farane Ribnice in Dolenje vasi vseh generacij in ti so bili pripravljeni na sodelovanje z mladimi. Odziv je bil nad vsemi pričakovanji in tako so se začele skupne priprave. Pred tem se je že oblikovala skupina petih koordinatorjev, ki je skrbela za celoten potek projekta. Napisali so scenarij, naredili vso sceno, sešili obleke za vse igralce, poskrbeli za glasbeno podlago in se z igro živeli v čas pred 2000 leti. Potrebni so bili veliko vaj, usklajevanja velike množice sodelujočih, ponavljanja posameznih prizorov v nedogled, zmrzovanja na prizorišču predstav, ... A ni bilo zaman! Že prva uprizoritev Ribniškega pasijona je bila deležna številnih pohval in od takrat naprej vsaka naslednja. Z ljudmi, ki na vaje prinesejo vedno nove zamisli, so v vsakem trenutku pripravljeni pomagati in žrtvovati svoj čas, so polni dobre volje in jo med druge delijo, tudi ko že zmanjkuje energije in moči... s takimi ljudmi je vredno sodelovati.

Z vsako naslednjo vajo, srečanjem, uprizoritvijo so se krepile prijateljske vezi in čutiti je bilo medsebojno povezanost. Sodelujoči pri pasijonu smo si postali blizu kot bratje in sestre ter se poimenovali v pasijonsko družino. To je družina, ki je odprta in sprejme prav vsakega člana z veseljem srcem. Tekom let so žal nekateri prenehali sodelovanje, a so vedno znova prišli novi obrazi. Do sedaj je v vseh letih pri Ribniškem pasijonu sodelovalo že več kot 370 prostovoljcev. Letos tako sodelujejo farani župnij Ribnice, Dolenje vasi, Svetega Gregorja, Velikih Lašč, Sodražice, Loškega Potoka, Blok, Turjaka, Dobropolja, Fare, Stare Cerkve, Kočevja, Št. Jurija pri Grosupljem in Ljubljane. Ni odveč še enkrat poudariti, da je naše plačilo »le« zadovoljstvo v očeh obiskovalcev, saj vsi sodelujemo kot prostovoljci.

Kar sedem let zapored se je Ribniški pasijon odvijal za obzidjem Ribniškega gradu, na letnem gledališču pod streho iz tisočerih zvezd. Ambient Ribniškega gradu je enkrat za uprizoritev Kristusovega pasijona in ima poseben čar tako za igralce kot obiskovalce. Je pa tudi precej nepredvidljiv zaradi vremena. Ni minilo leto, ko ne bi imeli »vremenskih težav«, od tega, da smo še na dan predstave kidali sneg, igrali pri -8 stopinjah, do tega, da je 5 minut pred predstavo in 5 minut po predstavi lilo kot iz škafo. Kljub nepredvidljivim razmeram in tudi slabemu vremenu nam je še vsako leto uspelo uprizoriti vsaj eno predstavo.

Leta 2014 smo bili postavljeni pred nov izziv. Zaradi neugodnih vremenskih pogojev smo morali Ribniški pasijon prvič prestaviti pod streho v Športni center Ribnica. Potrebovali smo nekaj časa, da smo se udomačili, a kljub drugačnemu ambientu nam je uspelo bistvo pasijona ponesti med obiskovalce. Ker

je v ozadju projekta ogromno organizacije, vloženega truda in časa, smo sprejeli odločitev, da uprizoritev Ribniškega pasijona ostaja pod streho dvorane.

Po uspešni udomačitvi pasijonske družine v dvorani smo prejeli povabilo, da gostujemo v župniji Velike Lašče. Tako smo se aprila 2015 odpravili na svoje prvo gostovanje. Ker je bil led z gostovanji uspešno prebit in ker so tudi na kočevskem koncu izrazili veliko željo po uprizoritvi Ribniškega pasijona, smo letos postavljeni pred dodatni izziv. Ob deseti obletnici Ribniškega pasijona bomo prvič izpeljali kar 4 uprizoritve: **19. in 20. marca** v Ribnici, **28. marca** v Velikih Laščah ter **2. aprila** v Kočevju. Vse uprizoritve bodo ob 19. uri v tamkajšnji športni dvorani.

Marsikdo morda misli, da je pasijon vedno isti, in ne razume, zakaj bi ga šel gledat 10-krat. Pa vendar, le Kristusova zgodba ostaja ista, uprizoritev pa je vsakič druga. Prav noben Ribniški pasijon ni enak prejšnjemu. Vsako leto je napisan nov scenarij in zadnja leta je veliko primerjav sedanjega življenja s trpljenjem Jezusa Kristusa. Dodani so novi elementi, pridruženi novi igralci, sešite nove obleke, napisane nove pesmi, ki so v večini avtorsko delo pasijonskih glasbenikov. V želji, da bi Ribniški pasijon čim bolj približali gledalcu, damo vsakemu pasijonu določen poudarek in ga naslovimo. Dosedanji naslovi so bili: Pasijon (2007), Si res zaman umrl, Gospod? (2008), Ker te imam rad ... (2009), Kaj je resnica? (2010), Zgled sem vam dal (2011), S poljubom izdajaš (2012), Pridite k meni! (2013), Najlepša zgodba vseh časov (2014), To delajte v moj spomin (2015). Naslov Ribniškega pasijona 2016 pa je **PRIŠEL SEM ZATE**.

Ribniški pasijon se je v tem času uveljavil ne samo na ribniško-kočevskem koncu, temveč je presegel tudi meje Slovenije. Je skoraj edini pasijon v Evropi, v katerem se v živo izvaja 'rock' glasba, in je v Sloveniji po velikosti takoj za Škofjeloškim. Na povabilo Pasijske baštine smo se junija 2014 udeležili mednarodnega znanstvenega simpozija z naslovom Pasijska baština u Istri i Kvarneru, ki je potekal v Pazinu (Istra), kjer smo predstavili Ribniški pasijon.

Znotraj kočevsko-ribniškega območja gre definitivno za enega največjih kulturnih projektov, ki dokazuje, da se s skupnimi močmi, s povezovanjem generacij in župnij še vedno lahko naredi skupen projekt. Ker pa projekt nima lastnega finančnega priliva, je odvisen od sponzorjev, donatorjev in dobrih ljudi. Zato prosimo za sofinanciranje tega projekta. Finančna sredstva lahko nakažete na račun Društva katoliške mladine Ribnica, in sicer na TRR: SI56 0232 1025 8333 751, sklic: 1001 (NLB, d.d., Ljubljana) s pripisom »za Ribniški pasijon 2016«. Če imate kakšna dodatna vprašanja ali bi nam radi pomagali v materialni obliki, nam to sporočite na: info@ribniskipasijon.si.

Lepo vabljeni na jubilejni 10. RIBNIŠKI PASIJON – Prišel sem zate.

Marjanca Rigler,
Koordinatorica Ribniškega pasijona
2016

Natočimo si velikolaški med, ki nam bo v teh dneh še kako pomagal vzdrževati naš imunski sistem.

Predbožična afera o medu, češ da je tretjina slovenskega medu kontaminirana z ostanki nepravilno registriranega sredstva za zatiranje varoze, je močno zamajala zaupanje v kakovost in pristnost slovenskega medu. Bombastična novica je močno zamajala ugled slovenskih čebelarjev, ki ga uživajo v svetu in med slovenskimi potrošniki.

Nelegalno in neregistrirano proizvodnjo sredstva za zatiranje varoze je proizvajalec deklariral kot biozdravilo, ne pa kot zdravilo iz sintetičnih kemikalij. Inšpektorji so v zvarcu našli pesticidni koktajl, sestavljen iz aktivnih snovi amitraza in klorfenvinfos ter izvlečka tropske rastline rotenona. Amitraz je dovoljen, klorfenvinfos pa že dvajset let prepovedan. Od čebelarjev, ki so uporabljali tako imenovane »Debevčeve palčke«, so odvzeli 20 vzorcev medu in 21 vzorcev medu v satju in ugotovili, da je ena tretjina slovenskega medu oporečnega. Koncentracije vseh snovi so bile pod zdravju škodljivimi, kar je večkrat potrdila tudi uprava za varno hrano z glavnim direktorjem gospodom dr. Janezom Posedijem na čelu. Toda ljudje slišimo samo na besedo strup v tretjini slovenskega medu, vsa poznejša opravičila in razlage pa gredo mimo naših ušes.

Čebelarska zveza je na nelegalno proizvodnjo opozarjala vse od leta 2002. Izgovori, da vse do leta 2014 nismo imeli ustrezne zakonodaje za preprečitev te nelegalne proizvodnje, me ne morejo prepričati. Obsojam tako nevestno dejanje nelegalnega proizvajalca kot nesposobnost naših služb za hitrejšo in učinkovitejšo ukrepanje. Bojim pa se, da so medeno afero sprožili lobiji, ki bodo na trgovske police postavili med iz evropskih in neevropskih dežel, neznanih proizvajalcev in vprašljivega porekla. Varoa je praktično že na vseh koncih sveta in vsi pridelovalci se tako ali drugače spopadajo z njenim zatiranjem.

In kaj je varoa?

Večina pozornosti je bila in je v teh dneh namenjena vrsti in količini kemičnih ostankov v medu, ki naj bi predstavljali nevarnost za človeka. Nič pa ne slišimo o tem, zakaj je čebele sploh treba zdraviti, kakšne možnosti imajo čebelarji za zatiranje čebeljega zajedavca varoe in ali se sploh da izogniti ostankom sintetičnih spojin v medu.

Zajedavska pršica varoa je dosegla naše kraje 1978. leta iz Indonezije zaradi trgovanja s čebelami. Po celem svetu je predstavljala iz leta v leto večjo nevarnost za izgubo čebel. V 80. letih prejšnjega stoletja, ko sem tudi sam začel čebelarjenje, so bili tudi na velikolaškem koncu čebelnjaki ponekod prazni, posledično pa je bilo prazno tudi sadno drevje. Od takrat pa do danes so se na tržišču pojavili

različni pripravki za zatiranje tega zajedavca, a strokovnjakom doslej še ni uspelo odkriti dovolj učinkovitega sredstva proti njemu, zato je zelo pomembna kombinacija zdravil in čebelarskih ukrepov. Varoa ima namreč tako hiter ciklus razmnoževanja, da se iz ene varoe v čebelji družini od konca januarja pa do jeseni razvije tudi do 100 spolno zrelih samičk. Razmnožujejo se v pokriti čebelji zalegi, in sicer tako, da samička na bubo izleže tri do štiri jajčka, iz katerih se razvijejo tri samičke in samček, ki tudi oplodi samičke že v sami čebelji celici. Seveda hrano za tak razvoj dobijo na čebelji bubi, ko jo tako izsesajo, da ta lahko odmre ali pa se rodi čebela invalidka. V času zime so varoe na čebelah in se hranijo z njihovo hemolimfo. Za uspešno prezimitev je v čebelji družini čez zimo lahko največ 10 varoj. Zato moramo čebelarji poskrbeti, da naše čebele ohranimo v čim boljši kondiciji za naslednjo čebelarsko sezono.

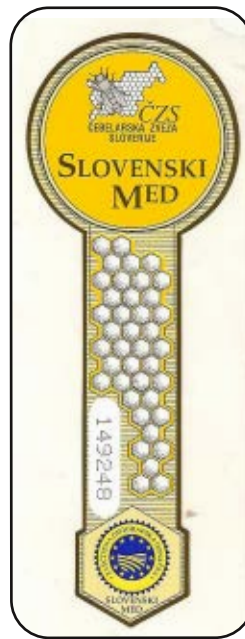
Lahko vam zagotovim, da člani velikolaškega društva za zatiranje varoe uporabljamo sonaravne načine za uničevanje tega zajedavca. Varoo zatiramo z dovoljenimi sredstvi, in to izključno po končani paši, to je v času, ko je ves med že iztočen in je v kozarcih ter v skladišču. Vsi pa tega zajedavca zatiramo tudi v zimskem času, saj je takrat učinek najboljši. Za zatiranje pa uporabljamo naravne kisline, ki ne puščajo ostankov v medu in ne v satju.

In kako naj potrošnik ve, da je kupil neoporečen med?

Čisto preprosto. Vsi slovenski čebelarji čebelje pridelke pridelujemo za svojo uporabo, za naše otroke, prijatelje in viške tudi prodamo. Torej bi morali mi čebelarji najprej obiskati center za zastupitve pri UKC-ju, ki je bombastično navedel, kaj nam sledi, če bomo jedli »oporečen slovenski med«. Do sedaj nisem še zasledil nikjer tovrstne zastupitve. Zastupitev z drugimi prehranskimi artikli pa je vsako leto kar nekaj. Sam se lahko za ohranitev zdravja zahvalim čebelam in njihovim produktom. Med, cvetni prah in propolis mi že 30 let ohranjajo normalno življenje, kljub le 20 do 25% delovanju slinavke.

Med, pridelan na področju naše občine pa ima še posebno vrednost, saj od Turjaka do Kolpe nimamo intenzivnega kmetijstva, ki bi lahko vplivalo na ostanke pesticidov v čebeljih proizvodih. Čebela je bila in bo prvi pokazatelj zastupitev zaradi neprimerne rabe pesticidov v kmetijstvu ali neprimerne rabe zdravil za zatiranje varoe. Če bi bil med dejansko strupen, bi čebele že umrle, saj je to njihova osnovna hrana.

In še en nasvet. Posegajte po medu, ki ima nalepko z imenom, priimkom in naslovom čebelarja ter vse ostale zakonsko določene označbe. Kozarec medu s prelepko geografskega porekla »Slovenski med« ali »Kočevski gozdni med« pa ima še posebno dodano vrednost, saj smo proizvajalci pod stalno interno kontrolo Čebelarske zveze Slovenije in Združenja kočevski med ter državno kontrolo BureauVeritasa. Obe blagovni znamki pa sta zaščiteni tudi v okviru Evropske unije.

Pobuda za razglasitev svetovnega dneva čebel

Na pobudo Čebelarске zveze Slovenije bo Republika Slovenija Organizaciji združenih narodov predlagala, da 20. maj, rojstni dan Antona Janše (1734-1773), začne modernega čebelarstva, razglasi za SVETOVNI DAN ČEBEL.

V želji, da pobudo podprejo in se z njo še bolje seznanijo tudi slovenski čebelarji in ostala zainteresirana javnost, bo predsednik Čebelarске zveze Slovenije Boštjan Noč skupaj s sodelavci v mesecih od decembra 2015 do marca 2016 s prepoznavnim vozilom obiskal vsa čebelarska društva v Sloveniji in o pobudi informiral prisotne.

V petek, 22. januarja 2016, so obiskali Stično, Dobropolje, Kočevje, Ribnico, Velike Lašče, Škofljico in Grosuplje.

Predsednik Čebelarскеga društva Velike Lašče Brane Borštnik je k dogodku povabil predstavnike vseh društev v občini. Tako se je na trgu v Velikih Laščah zbrala precejšnja skupina čebelarjev in predstavnikov ostalih društev ter organizacij v občini. Zbranim sta spregovorila predsednik Čebelarске zveze Slovenije Boštjan Noč in župan Občine Velike Lašče Anton Zakrajšek, po skupinski fotografiji pa je sledilo druženje v Levstikovem domu.

JTL, foto: Lidija Čop

Letni zbor čebelarjev

V soboto, 9. januarja, so čebelarji opravili pregled dela v lanskem letu v prijetnem okolju gostilne Škrabec v Robu. Zbralo se je 63 članov društva, ki so iz poročila predsednika društva Braneta Borštnika razbrali, da je bilo preteklo leto za čebele zelo ugodno in medovito, nekoliko manj pa za čebelarje, ki jim je uspešno letino pokvarila afera s strupenimi pripravki za zatiranje varoe, zaradi katere je nekaterim čebelarjem po krivici promet upadel tudi za polovico ali več. Zato je bil eden od sklepov tega srečanja tudi, da se od veterinarske inšpekcije zahtevajo dodatni brezplačni pregledi medu, da bi se dokazalo, da naš med ni zdravju škodljiv.

V svoji sredi so čebelarji pozdravili tudi gosta, predsednika Združenja Kočevski med, gospoda Viktorja Pešlja, ki je orisal stanje na področju zaščite medu in pohvalil vzorno sodelovanje s ČD Velike Lašče. Še posebej je poudaril aktivno delo z mladimi čebelarji v Velikih Laščah, mlade pa tudi ob tej priložnosti vabimo k sodelovanju v čebelarskem krožku, ki deluje v OŠ Primoža Trubarja.

Čebelarji so poleg standardnih poročil o delu vseh organov društva sprejeli tudi načrt dela v letošnjem letu,

ki vsebuje veliko izobraževanja, praktičnih aktivnosti pa tudi družabnih dogodkov. Naj posebej izpostavim dva: Medeno tržnico v Velikih Laščah (sobota, 2. julija) in pa čebelarski piknik, ki bo letos organiziran skupaj s kulturnim programom v Lojzovem teatru v Krvavi Peči, datum bo objavljen kasneje. Čebelarje vabimo tudi, da dopisujejo v občinsko glasilo Trobla in nas seznanjajo s svojimi zgodami in izkušnjami.

Predsednik društva želi vsem čebelarjem, da čebelice prinesejo poleg medu in cvetnega prahu tudi obilo radosti pri delu s temi našimi prijateljicami!

Tekst in foto: Srečo Knafelc

Znanja željni čebelarji začetniki

Pa smo se zbrali. Približno petdeset nas je bilo. Vsi z istim ciljem – pridobiti osnovno znanje za delo s čebelami. Naša izhodišča so bila različna. Nekateri so že čebelarji z nekaj prakse, drugi čisti začetniki. Nekateri imajo radi prakso, drugi se želijo podkovati v teoriji, nato pa resno začeti. Nekateri so začeli z željo po spoznavanju biologije čebelje družine in njenih produktov, drugi nadaljujejo družinsko tradicijo. Vsem pa je bilo skupno, da znanja nimamo in si ga močno želimo. V večini smo udeleženci člani različnih čebelarskih društev, in sicer: Velike Lašče, Apis Ribnica, Videm-Dobropolje, Ig, Ivančna Gorica in drugih čebelarskih društev v ljubljanski okolici.

Odkrivanje čebeljega sveta so nam omogočili Čebelarska zveza Slovenije in ČD Velike Lašče ter dom čebelarjev Apis Ribnica, kjer je potekalo teoretično izobraževanje. Praktična znanja smo dobili v učnem čebelnjaku pri g. Branetu Borštniku v Prilesju pri Velikih Laščah.

Vsa predavanja so bila izredno kvalitetna, dvorana pa je bila vsakokrat nabito polna. Srečanja so se začela v začetku marca in končala v začetku junija 2015. Po znanje smo se vozili ob petkih popoldne in sobotah dopoldne. Upam si trditi, da smo vsi komaj čakali naslednje srečanje. Naši predavatelji so bili odlični.

Skozi pomen in zgodovino čebelarstva nas je popeljal g. Franc Šivic. Predaval nam je o čebelji paši in čebeljih pridelkih. Mimogrede nam je natrosil še nekaj koristnih receptov. Kot specialist za ugotavljanje gozdnega medenja nam je posredoval tudi tovrstna znanja.

G. Brane Borštnik, čebelarski predavatelj, mentor čebelarskega krožka, terenski svetovalec JSSČ je bil nosilec teoretičnega in praktičnega izobraževanja. Poleg »obveznih« znanj, ki smo jih verjetno morali dobiti, smo od njega dobili mnogo, mnogo več. Z mladostno energijo in požrtvovalnostjo nam je z besedami, slikami in filmi odkril biologijo čebelje družine, njeno bivališče nekoč in danes, pri nas in po svetu, življenje čebelje družine preko leta in kakšne so naše zadolžitve skozi leto. Predstavil nam je opremo čebelarja, pristop k čebelam ter osnovna čebelarska opravila v čebelnjaku. Razkril nam je marsikatero skrivnost, da bi čim lažje delali s čebelami. Posredoval nam je delo terenskih svetovalcev.

Ga. Helena Marinč je pripravila predavanje in praktično predstavitev o pridelavi medu – prepoznavanje in označevanje medu.

Mag. Andreja Kandolf Borovšak, svetovalka JSSČ, za zagotavljanje varne hrane, je v okviru teme Smernice dobrih higienskih navad v čebelarstvu z besedo in sliko povedala, kaj je prav in kaj ne, kar se tiče higiene skozi proces pridobivanja in polnjenja čebeljih pridelkov.

Vsi si želimo, da bi imeli samo zdrave in močne čebelje družine. Začetniki v praksi še ne vemo, za kakšno boleznijo lahko zbolijo čebele in njihova zalega ter s kakšnimi zdravili problem rešujemo. Teoretično nam je temo Zdravstveno varstvo čebel predstavila Martina Škof, dr. vet. med., z Nacionalnega veterinarskega inštituta Veterinarske fakultete Univerze v Ljubljani.

Teorija je za nami, zdaj pa k praksi, h g. Borštniku. Najprej tematika Spomladanska opravila. Če bomo pri teh opravilih natančni, delovni, potrpežljivi in če nas bo

Fotografijo je posnel Srečo Knafelc, tudi član ČD Vel. Lašče. Posnetek je nastal v učnem čebelnjaku pri g. B. Borštniku.

narava obdarila, bomo lahko kasneje pobirali satje iz panja, točili med in ga polnili v lično embalažo. To pa je bila zadnja tema našega tečaja. Pri g. Borštniku smo videli ne samo sedanost pri čebelarjenju v različnih tipih panjev, ampak tudi zgodovino čebelarske opreme iz časov Frana Levstika, kajti g. Borštnik ne razmišlja samo v prihodnost. Pomembna mu je tudi preteklost in ta je pri njem živa preko različnih razstavnih eksponatov in čebelarjenja v kranjičih; v prav takih je čebelaril Fran Levstik.

Predzadnje dejanje je bilo dokazovanje znanja preko pisnega preverjanja. Zadnje dejanje pa sledi jeseni ob neformalnem srečanju s piknikom. Takrat bomo »razkazovali mišice«, kako uspešno smo to leto teorijo preizkusili v praksi.

Bernarda Jernejc

Doživite miren Božič v krogu svojih najdražjih. Naj tudi Vas Božiček razveseli z uresničitvijo Vaše skrite želje. V Novo leto pa vstopite z lepimi željami, ki se Vam naj kar največ tudi uresničijo.

PVC in ALU OKNA ter VRATA iz VISOKOKAKOVOSTNIH MATERIALOV

Adaptacije stanovanj, hiš in poslovnih prostorov

Prenove kopalnic

NAJ VAM BO TUDI POZIMI TOPLO

AKCIJA ZIMSKI POPUSTI DO KONCA FEBRUARJA!

PRIBA OKNA PRIBA

PRIBA OKNA d.o.o., tel: 01/510 55 30, fax: 01/510 55 31
Barbara, gsm: 041/449 334, Primož, gsm: 041/402 780

041/402-780 • priba@amis.net • www.priba-okna.si

Razstavi salon: Javorškova ul. 3, 1315 Velike Lašče,
delavni čas: ponedeljek do petka, od 8h do 17h, sobota po dogovoru

Staro leto, novo leto ... kakšno je bilo in bo - upokojensko?

Novoletnopraznični dnevi so mimo in kar naenkrat smo že v sredini januarja. Spomini na lanski december pa so še tako živi, in lepi in moramo o njih kaj povedati.

V jeseni smo v Društvu upokojencev Velike Lašče imeli veliko aktivnosti. Zato naj bi bil december posvečen bolj domači intimi. Tako smo se odločili in organizirali samo dva dogodka. V začetku meseca smo šli za miklavža v Avstrijo, na izlet v predbožični praznični Gradec (Graz). Proti koncu leta pa smo se družili na tradicionalnem prednovoletnem srečanju v Ribnici pri Puglju.

Naši severni sosedje iz svojega ljudskega izročila radi povedo: "Advent, advent že k nam hiti, glej ena lučka že gori! Pa dve in tri in ko so štiri, potrka Božič nam na duri." Tako nekako gre v prevodu. Seveda pa so vse skupaj združili v bogato turistično-sejemska ponudbo po vseh večjih mestih Avstrije. V srednjem veku je bil to čas, ko so si domačini na tovrstnih sejmi priskrbeli meso in ozimnico. Danes pa so namenjeni druženju, okušanju slastnih dobrot, občudovanju ročno izdelanih umetnin, nakupu božičnih daril. Predvsem pa nudijo praznično vzdušje, čarobnost in veselje sebi in obiskovalcem.

Mi smo vse to združili še z ogledom umetnostno-kulturnih znamenitosti v starem zgodovinskem mestnem jedru Gradca. Ker je mesto nastajalo na meji med srednjo Evropo, Italijo in Balkanom, so ti vplivi pustili več kot stotim stavbam poseben pečat. Obsegale so sloge od gotike do modernizma. In vsa ta arhitektura iz različnih obdobji in različnih avtorjev se je v lepi harmoniji zlivala v celoto. Ker se je skozi zgodovino to staro mestno jedro ohranilo do danes, ga je leta 1999 UNESCO uvrstil na seznam svetovne kulturne dediščine. Mestni park, trg Schlossberg, mavzolej, baziliko Marije Tolažnice, sloveči stolp z uro in zvonikom, Orožarno in Landhaus - deželno hišo vse je bilo treba videti. Povzpeli smo se tudi na grajski hrib Schlossberg z razgledno ploščadjo in znamenitim stolpom z uro.

Zapomnili smo si tudi v zadnjih letih zgrajeno, nenavadno moderno Kunsthau, Hišo moderne umetnosti, in Murinsel, umetni otok na Muri v obliki školjke, ki je povezan z obrežjem z mostom in je namenjen letnemu gledališču, otroškemu igrišču in zabavi.

Ne smemo pa pozabiti, da je Gradec tudi univerzitetno mesto: Karl-Franzens Univerzität, Graška univerza, je bila ustanovljena že 1585. leta, Technische Universität Graz, Tehniška univerza, na kateri je študiral Nikola Tesla, in Universität für Musik und darstellende Kunst Graz, Univerza za glasbo in upodabljajočo umetnost, na kateri študira tudi mnogo Slovencev.

Veliko bi bilo še mogoče videti in obiskati v Gradcu. Saj veste ... IKEA je zakon.

Potem smo se vrnili v predpraznični vrvež in si na dvorišču Deželne hiše ogledali ledene jaslice. Letos jih je

iz več kot 50 ton ledu postavil finski umetnik Kimmo Frosti. Svetopisemske like je izdelal v naravni velikosti, in kljub toplemu vremenu, ki jih je ogrožal in hitro topil, so bile edinstvene in veličastne. Pozno popoldne je mesto že zažarelo v stotinah lučk in zadišalo je po kuhančku. Mi pa domov, proti Ljubljani." Dajmo, Ljubljana! Še malo, pa boš Gradec", smo si mislili.

Štirinajst dni smo nato imeli počitek in na vrsti je bilo druženje Pri Puglju v Ribnici na tradicionalnem prednovoletnem srečanju. Scenarij dogajanja je bil podoben lanskemu. Saj veste, upokojenci moramo vedeti, kako bo, in gremo radi „na sigurno“. Zato je bila udeležba ponovno rekordna. Dobro vzdušje, dobra hrana, lepa muzika, prišel je Božiček in razdelil darilca. Veselili smo se, jih radovedno odvijali in se zabavali. Zahvaljujemo se Božičku in vsem, ki so mu pomagali pri teh pripravah. Tudi tokrat ni bilo zime ne snega in ni še bilo novo leto. Bila pa je vrhunška zabava, ki nam je pričarala lepe praznike in čarobno silvestrsko noč.

Čeprav inventuro, poročila o delovanju in aktivnostih našega društva v lanskem letu še delamo, je že ves čas jasno, da gre zahvala za tako dobro izpeljan in obsežen program predvsem naši predsednici Mariji, ki ves čas skrbi za naše člane, za druženja in naše dobro počutje.

Ne vem, če je taka zahvala dovolj. Je pa iskrena in vsi se ji pridružujemo.

Tekst: Helena Grebenc Gruden, foto: Martin Gruden

Društvo upokojencev

V decembru nas je, tako kot je že v navadi, obiskal eden od treh dobrih decembrskih mož, ki je obdaroval vse prisotne člane našega društva. Zahvalila bi se rada vsem, ki so prispevali darilca, in to so bili: KVM-Ribnica, Občina Velike Lašče, TUŠ Videm, KZ V. Lašče, Trgoup V. Lašče, Gostišče Kropec M. Slevica, Gostilna Pri Kuklju V. Lašče, Knjižnica V. Lašče, Zelenjava na trgu V. Lašče, trgovina Poni V. Lašče, Prenova Kočevje, Avtohiša Zalar M. Lašče, MIX Ponikve, Tekavčič V. Lašče, Knut V. Lašče, Marko Zakrajšek Srobotnik, Uroš Centa Turjak, DSI Linz, Lekarna V. Lašče, Zavarovalnica Triglav, B & F, Ljubljana, Autentika Portorož, Picerija Rok V. Lašče, picerija Adam Ponikve, gostilna Brdavs Videm, picerija Rozika Turjak, picerija Arkada Škofljica, Priba V. Lašče. V imenu vseh še enkrat najlepša hvala. Vsem, ki se nam niste mogli pridružiti na prednovoletnem srečanju, pa želim v letu 2016 VELIKO ZDRAVJA, ZADOVOLJSTVA in DOBRE VOLJE.

Vabim pa vse člane na OBČNI ZBOR društva, ki bo dne 13. februarja v avli OŠ Primoža Trubarja v Velikih Laščah ob 10 uri.
SREČNO in NASVIDENJE!

Marija Trotovšek

Ekскурzija v Celovec

Jutri bo v Celovcu s' menj, tja gor ga bom peljala, al' ga bom zataušala, al' ga bom prodala.

V soboto, 16. 1., so se člani Govedorejskega društva udeležili kmetijskega sejma v Celovcu, s seboj pa so povabili tudi nekaj simpatizerjev. V dopoldanskih urah je avtobus s 30 potniki krenil proti Avstriji, kjer smo si na sejmu ogledovali kmetijsko mehanizacijo različnih proizvajalcev, tehnološke novosti na področju hlevske opreme, različne rešitve, ki omogočajo lažjo pridelavo posevkov, krmo živine in na sploh kmetu olajšajo delo, če si seveda take pripomočke lahko privoščijo. Dejstvo je, da je odkupna cena pridelkov v Avstriji višja kot pri nas, višji dohodek pa avstrijskemu kmetu omogoča tudi vlaganje v razvoj. Kot obiskovalko sejma, ki se na samo mehanizacijo ne spozna najbolj, me je bolj od visoke tehnologije presenetil patriotizem Avstrijcev in njihov spoštljiv odnos do kmeta. Ogromno obiskovalcev je na sejem prišlo v oblačilih zelene barve in tipičnih krojev avstrijske narodne noše, ki so jih znali kombinirati s popolnoma modernim slogom. Tako ohranjajo tradicijo, se je ne sramujejo, jo razvijajo ter prenašajo naprej.

Ko smo si ogledali črne traktorje in v roza folijo ovite silažne bale (meni najljubši eksponat), smo se odpeljali nazaj prek Ljubelja.

Ker nismo nobenega od fantov zataušale, so nas iz hvaležnosti peljali na kosilo. Nato pa smo se ustavili na kmetiji Mis pod Šmarno goro. Na kmetiji v

Teliček v igulju na kmetiji Mis

Slovenijo. Družina Mis nadaljuje domačo tradicijo in jo razvija v sodoben tip kmetije, ki se, po mojem mnenju, približuje načinu delovanja pravega proizvodnega podjetja.

Ekскурzijo smo zaključili v duhu debat o možnostih napredka v domačem kraju, ki marsikaj omogoča, precej pa tudi zavira. Od Avstrijcev se bodo naši govedorejci našli domoljubja, od družine Mis pa trdega dela in želje po napredku, pa bodo tudi velikaške kmetije postale prepoznavne v svetu.

Prav pocen' ga že ne dam, težko sem ga dobila, rajši ga domov peljam, še bolj ga bom ljubila.

Za Govedorejsko društvo Velike Lašče:
Alenka Vasič

Vabilo na predavanji za lastnike psov

Kinološko društvo Grosuplje vabi na brezplačni strokovni predavanji za lastnike psov.

S tem želi doseči čim boljšo povezanost lastnikov in njihovih psov, predvsem pa lastnike seznaniti tudi z najnovejšimi dognanji o sožitju med ljudmi in psi. Tako so za letošnjo pomlad pripravili dve predavanji na temo zdravja, prehrane in psihologije psov.

Datum in ura	Dogodek in predavatelj	Lokacija	Organizator
Sreda, 17. februar 2016, ob 19. uri	»VPLIV PREHRANE NA RAZVOJ IN ZDRAVJE PSA« Predavatelj bo: Marjan Kastelic, dr. vet. med.	Družbeni dom v Grosuplju, Taborska 2, Grosuplje	Kinološko društvo Grosuplje/ še zadnji vpis v tečaje šolanja psov/ Vstop prost
Sreda, 24. februar 2016, ob 19. uri	»PSI – ALI JIH RAZUMEMO« Predavatelj bo: Branko Puš – strokovnjak za šolanje psov.	Družbeni dom v Grosuplju, Taborska 2, Grosuplje	Kinološko društvo Grosuplje Vstop prost

Letno srečanje Zarje spominov

Člani Društva Zarja spominov se tradicionalno dobijo na družabnem srečanju vsak konec leta, da se v neformalnem druženju pogovorijo o preživetem letu, o aktualni situaciji v občini in širše ter nekaj trenutkov posvetijo tudi kulturi. Na srečanju smo pričakovali živo pripoved Staneta Jakše s Hrustovega, našega soobčana - udeleženca NOB, ki v naši občini živi že od leta 1975. Na žalost je ta zgodba ostala nepovedana v živo zaradi močnega prehlada Staneta, se je pa predsednik društva potrudil in obnovil zgodbo o Stanetovem življenju, kot si jo je vtisnil v spomin po njegovem pripovedovanju.

Kot vsako leto pred novim letom smo se s simboličnimi knjižnimi darili spomnili članov, ki so v letu 2015 praznovali okrogletnice.

Kulturni program sta napolnila Klemen in Maja, prvi z iskričo filozofsko razpravo o žici, Maja pa je predstavila svojo avtorsko poezijo. Kot zanimivost naj povem, da smo člani že drugo leto zapored srečanje začeli s petjem naše himne, kar je dalo srečanju še bolj slovesen prizvok. Z minuto molka pa smo počastili v letu 2015 preminule člane društva.

V nevezanem pogovoru so nato člani govorili o trenutni situaciji, ki jo zaznamujejo razne krize doma in v svetu in jih bo treba v letu 2016 reševati. Da pa je bilo poskrbljeno za okrepitev in pijačo, je spet poskrbel Janez Lukančič s svojo marljivo ekipo - privoščili so nam odlični pasulj in po dobri uri druženja smo se zadovoljni razšli.

Tekst in fotografija: Srečo Knafelc

Večnemu poetu

Freska je slika, ki dotika se ometa, navzven.

Resnično je lepa. Kdor gleda v apsidno, tam zbrani,
A nikoli zaspani v barvi neba, skritega duha vsem
Nam, ki sedaj ga častimo, spodaj modro morsk
Ciklamo dišeče magistrale. V soncu Julijcev prelep,
Eleganten Triglav v oblakih se skriva v sloves.
Truma gornikov ob bivaku počiva, v soncu sprostitvev,
Uspešnemu pisalo drsi poetu iz Vrbe, mogočnemu velikanu

Poezije, vedno izbira nežne in previdne. Še bolj vesten
Rad deli trenutek časa v življenje, hrepenenje vsakomur.
Esenca slasti za ušesa, mnogih dni v šelestenje,
Šansonu naproti v ritem kastanj, ko greš.
Elegantni študentje se objemite, po ulicah plešite,
Resno, kjerkoli že ste, plešite vedno v večer,
Novemu velikanu iz Vrbe v nesmrtni slave, poti otip,
Učitelju, učencu izziv, da pisalo bi iz sivine talentu,
Velikemu, ki svoj trud vstavil v zdravljico, oživilo talent.

Sonetni venec in ostale rime, verze, stihe, magistrale,
Po jutru se dan pozna Slovincem, ki oživi spanec.
Orosi in zbistri oči, ob himni nam dviga zastavo, sin
Mecena poezije kulturne srenje. Vse do visokega neba.
In veselje, Francetu pa mir v vasi, venomer.
Nam le sodil bo kopitar, rojak kralju poezije vseh nimf.

JNovak

Naš soobčan Stane Jakša

V tem razgibanem času hitenja in hlastanja za vsem včasih pozabimo, da med nami živijo ljudje, ki so živa zgodovina, sodobniki časa, ki ga generacija petdesetih in kasneje pozna samo iz učbenikov, knjig in dokumentarnih filmov.

Stane Jakša s Hrustovega, naš soobčan od leta 1975, je že tak človek. Z njim sem se pogovarjal v času, ko se mu dopolnjuje 91. leto življenja in ko je njegov spomin še poln slik iz bogate preteklosti. In to je samo ena izmed množice partizanskih zgodb tistega prelomnega časa slovenske zgodovine.

Kako se je začela vaša zgodba, Stane?

Rodil sem se 4. novembra 1924 v vasi Vinji Vrh pri Semiču v Beli krajini. V globoko verni kmečki družini je bilo osem otrok, šest bratov in dve sestri, jaz sem bil tretji po vrsti. Spomnim se, da smo morali otroci enkrat mesečno, v soboto, zmoliti Rožni venec. Socialne razmere v tistih časih so bile slabe in oče, privrženec kmečke stranke, je to še posebej občutil, saj bil pred vsakimi volitvami zaradi članstva v tej stranki preventivno zaprt v Črnomlju. V zaporu so ga maltretirali in mu namenjali borno hrano. V tistih težkih časih se je izkazal kot človek trgovec Koren, ki mu je v zapor prinašal zanj pripravljeno hrano.

Kakšno je bilo stanje ob začetku druge svetovne vojne v vaši vasi?

Vinji Vrh je bil takrat zaselek s šestnajstimi domačijami pod italijansko okupacijsko oblastjo. Petnajst družin je stopilo na partizansko stran, šestnajsta pa je imela avstrijske korenine in je osvobodilnemu gibanju nasprotovala, vendar pa se nikoli ni zatekla k izdajstvom! Glavni organizator partizanskega gibanja je bil Martin Plut, njegov pomočnik je bil moj oče Matija, jaz pa sem mu pri svojih sedemnajstih letih pomagal. Iz tistega časa se spomnim napada italijanskega topništva na Vinji Vrh - od vseh izstreljenih granat je samo ena padla na vas in nekoliko poškodovala nek hlev, medtem ko so vse ostale končale po poljih in njivah pred vasjo. Z očetom sva potem iskala in izkopavala neeksplozirane granate, ki so jih partizani kasneje uporabili pri miniranju železniške proge in za druge diverzantske akcije.

Kdaj pa ste odšli v partizane?

Prvi iz družine je šel v partizane leta 1942 najstarejši brat Jože. Ostali trije bratje smo odšli v partizane leta 1943 ob kapitulaciji Italije. Takrat, leta 1943, je bil tudi oče odpeljan v internacijo v Padovo. Brat Mirko je že zgodaj izginil brez sledu, nikoli nismo izvedeli, kaj se je z njim zgodilo, niti ne vemo, kje je njegov grob. Brat Tone pa je vojno preživel, a je bil zaradi težke pljučnice, ki jo je dobil v Bosni, potem vse življenje invalid. Ob prečkanju zaledenele reke se je namreč pod njim udril led. Vojno je preživel tudi brat Jože. V tistem času je bila Bela krajina že delno osvobojeno ozemlje in v Metliki je bila ob zlomu Italije formirana 15. Belokranjska udarna brigada. V to brigado sem bil dodeljen, skupaj s še številnimi novinci, sošolci.

Kaj pa je bila vaša prva borbena akcija oziroma naloga in kam je vodila pot naprej?

Prva naloga brigade je bila ustaviti prodiranje nemških in ustaških sil s Hrvaške v Slovenijo. Zavarovali smo tudi evakuacijo partizanske bolnice z Gorjancev, saj smo izvedeli, da imajo Nemci namen bolnico uničiti, ogrožale pa so jo tudi okoliške domobranske postojanke. Bolnica z vso opremo in ranjenci je bila transportirana s 25 kmečkimi vozovi, zelo velik problem pa je bil takrat oskrba s hrano. V skladu z razvojem partizanskega gibanja v Jugoslaviji je tudi 15. Belokranjska brigada delovala na širokem področju med Dolenjsko, Belo krajino in hrvaško Liko, vse do meje z Bosno. Tako sem bil ob nekem iznenadnem napadu na brigado težko ranjen v trebuh. Imel pa sem neznansko srečo, da je krogla prej prebila deko, ki sem jo imel zloženo preko nahrbtnika, nato pa še jermen in pri tem izgubila moč. Sreča pa je bila tudi, da krogla ni poškodovala nobenega notranjega organa in da me je takoj oskrbela bolničarka Olga. V takem stanju sem prispel z enoto v Bosno, tam pa so mi iz telesa izrezali kroglo. Operacijo sem prestal privezan na mizo in omamljen z decilitrom žganja, ki je vsaj nekoliko ublažilo hude bolečine. Po skoraj dvomesečnem zdravljenju sem se vrnil v Slovenijo, v Črnomelj in bil tam prerazporejen v 12. Ljubljansko brigado. Poznal sem komandanta brigade, ki mi je dovolil prehod najprej v svojo brigado, ki je bila takrat na terenih Ilove Gore, Malega Korena in Žužemberka. Ena večjih borb, ki sem se je udeležil, je bila bitka za Zdensko vas, kjer je bila močna nemško-belogardistična postojanka.

Govorila sva že o nevarnostih, ki so pretile na vsakem koraku, in o sreči, ki jo mora človek imeti, če želi preživeti vojno. Petkrat ste bili ranjeni, od tega dvakrat huje.

Res je, človek mora verjeti, da mu je življenje namenjeno, ne smeš obupati. Ko sem bil konec leta 1944 v spopadu ranjen v koleno in je bila zdrobljena kolenska ploščica, so angleški zdravniki, ki so takrat že dobro sodelovali s partizani, odredili zdravljenje v Italiji, v Bariju. Do tam so nas težje ranjence prepeljali s transportnimi letali - tudi tu smo imeli srečo, saj so nas angleški lovci obvarovali pred napadom nemških. Zdravljenje v južni Italiji je trajalo dober mesec, potem pa so nas v začetku leta 1945 preko Splita prepeljali v Sinj, kjer se je zdravljenje nadaljevalo. V Sinju sem tudi dočkal osvoboditev.

Se spomnite kakšnega doživljanja, ki se vam je posebej vtisnil v spomin?

Ja, spomnim se, kako smo pozimi 1942/43 nekje na Hrvaškem v hudi megli in po globokem snegu hodili v koloni ob visoki živi meji. Samo nekaj metrov stran, vzporedno z nami pa je na drugi strani hodila nemška kolona. Drug za drugega nismo vedeli, dokler nismo prišli do konca žive meje. Na srečo smo prvi opazili Nemce, se pritajili in se tako izognili spopadu, ki zagotovo ne bi minil brez žrtev.

Za svoje delovanje in pogum ste dobili že med vojno medaljo za hrabrost in orden za hrabrost. Kakšno pa je bilo vzdušje pri partizanih, kaj vas je držalo pokonci v tistih težkih razmerah?

Partizanska morala, zavest, da se borimo za pravično stvar, za osvoboditev. Nestrpnosti nismo poznali, bilo pa je veliko odpovedovanja, tovarištva, skrbi za ranjene tovariše ... In kot sem že rekel, v Beli krajini skoraj nismo poznali izdajstva, verjeli smo, da prihajajo neki novi, boljši časi.

Po vojni je bila vaša pot zelo razgibana, kaj vse ste morali delati v tistem času?

Takoj po vojni sem bil železničar - spremljevalec tovornih vlakov. Vendar tega dela nisem opravljal dolgo, saj bi zaradi okvare kolena kmalu izgubil obe nogi zaradi padca pod vlak. Zato so me poslali na šolanje za radiotelegrafista, to delo pa sem opravljal samo en mesec, saj sem se potem javil v delovno brigado. To je bil takrat način obnove porušene domovine. V Beogradu, Železnikih, smo dva meseca gradili tovarno za strojogradnjo. Tam sem bil proglašen za udarnika dela. Takoj za tem sem šel v drugo brigado, kjer smo regulirali reko Vipavo. Tretjo delovno akcijo smo opravili v vasi Pregarje, kjer smo pospravljali krompir in sadje. Po teh delovnih akcijah sem dobil delo kot ekonom in kot kurir na Direkciji za grafično industrijo. V letu 1948 sem prešel na ministrstvo za lokalno gospodarstvo, kjer sem bil referent za kontrolo izgradnje porušeni domov v Sloveniji.

Zelo ste se prizadevali tudi za razvoj invalidskega športa v Ljubljani ...

Takoj po vojni sem v okviru Društva vojaških vojnih invalidov organiziral izgradnjo najprej enosteznega in nato še dvosteznega balinišča in športnega strelišča ter nato več kot 30 let deloval na področju organiziranja, treniranja in tekmovanja invalidov. Za svojo dejavnost sem prejel številne plakete in priznanja, dva ordena zaslug za narod, zlato medaljo maršala Tita za zasluge v športu ter Bloudkovo plaketo. Nekaj priznanj sem dobil tudi za svoje športne dosežke ...

Za konec - kakšno je vaše sporočilo v tem kriznem času?

Karkoli delate, opravljajte to vestno, s srcem ... Naj vas vodi entuziazem, in ne denar!

Veliko zdravja in bistrih misli vam želimo, Stane!

Pogovarjal se je in posnel fotografijo Srečo Knafelc.

Zimsko rajanje na Turjaku

Od sredine meseca decembra se na športnih igriščih Turjaka odvijajo aktivnosti, ki so se do nedavnega zdele nepredstavljive. Naša občina je s Športnim društvom Turjak organizirala postavitev 200m2 velikega drsališča, na katerem sedaj uživajo tako mladi kot malo starejši. Razen v dnevih, ko so vremenske razmere neugodne, je na drsališču prisotna pozitivna energija.

Drsališče je namenjeno vsem, ki bi želeli obnoviti znanje drsanja, pa tudi tistim, ki se šele želijo preizkusiti v tej vrsti rekreacije. Za prijetno in nemoteno delovanje skrbijo člani društva in številni posamezniki, ki jih je drsališče navdušilo in so bili pripravljeni pomagati. Na in ob drsališču se mnogi spoznavajo, družijo in veselijo. Da je včasih veselje še večje, poskrbijo posamezne družine, ki nas presenetijo s svojimi kulinaricnimi dobrotami. Zahvala pa gre tudi našim gasilcem, ki so s svojo opremo pomagali pri zagonu drsališča.

Športno društvo Turjak, ki je skrbnik upravljanja in vzdrževanja drsališča, izvaja različne aktivnosti in s tem skrbi za še prijetnejše vzdušje. Tako je na voljo brezplačno učenje drsanja za začetnike in tiste, ki znajo že malo več. Prav tako je poskrbljeno, da se vsi, željni igranja hokeja, naučijo še kakšno skrivnost in obogatijo svoje znanje.

URNIK AKTIVNOSTI:

Šola drsanja: torek in četrtek od 16.00 do 17.00 (začetni in nadaljevalni tečaj)

Šola hokeja: torek in četrtek od 19.30 do 20.15

Organizirano igranje hokeja: torek in četrtek od 20.15 naprej

ŠD Turjak je organiziral smučarske tečaje in izlete.

Za otroke smučarje smo izpeljali izlet v Cerkno, začetniki pa so pridobivali znanje kar na lokalnem hribu. Vreme nam letos ni ravno najbolj naklonjeno, ampak to ne pokvari užitka na smučanju.

Vsi, željni smučarskih užitkov, vabljeni še na ostale aktivnosti:

- tečaj smučanja na smučišču v Sodražici,
- smučarske izlete v Cerkno,
- občinsko prvenstvo v veleslalomu (22. 2. 2016 ob 18. uri na smučišču Izver, Sodražica).

Urnik prilagajamo vremenskim razmeram. Informacije na 031863726, Uroš.

ŠD Turjak

Na pobudo gospe Darje Škrli smo pred novim letom izvedli pravo drsalno revijo Drsalnega kluba Kranj. Na reviji so se s svojimi točkami predstavile večinoma drsalke od 6. leta starosti naprej. Na koncu nas je naš državni prvak Krištof Brezar navdušil s kar nekaj atraktivnimi točkami.

**DRSALIŠČE NA TURJAKU BO ODPRTO
ŠE DO 21. FEBRUARJA 2016.
IZKORISTITE PRILOŽNOST IN UŽIVAJTE NA LEDENI
PLOSKVI.**

Zmagovalne tri ekipe na 1. hokejskem turnirju Turjak 2016. Na tekmovanju je sodelovalo 8 prvo prijavljenih ekip, ki so se pomerile v dveh skupinah. Zmagalo je moštvo iz Cerknice.

Drsališče bo odprto do konca februarских počitnic 2016. Vse aktivnosti in urnik drsališča lahko spremljate na naši spletni strani društva: www.sd-turjak.si. Vse aktivnosti izvajajo člani športnega društva in so brezplačne. Igralci hokeja si lahko vso opremo izposodijo pri drsališču. Športno društvo ima za izposojno na voljo čez 100 parov drsalk.

Gorazd Milavec

OKREPČEVALNICA
ROZIKA
PIZZERIA

OKREPČEVALNICA - PIZZERIA ROZIKA
TURJAK 17, 1311 TURJAK
01/7881 680

MALICE - KOSILA - PIZZE - JEDI PO NAROČILU

Zberi 10 žigov "ROZIKA" (MALICA) - dobiš malico gratis.
Zberi 10 žigov "ROZIKA" (PIZZA) - dobiš veliko pizzo klasiko gratis.

Telovaditi, vaditi, se razvajati

Vse bi bilo prijetneje, če bi se prepustili telovadbi, ki napne mišice in raztegne kite. Vadili bi se v tehnikah pozornosti, da bi razgibali lastno telo in s tem zdržali tempo današnjega časa.

Nekje v notranjosti glave bomo poiskali usmerjeno misel za delovanje v prostoru ter se kalili v medsebojni komunikaciji. Postali mojstri pri usklajevanju. Veliko energije bomo usmerili v pozitivno delovanje in s tem delovali pozitivno v odnosih znotraj družine, kroga sorodnikov in prijateljev. Tudi za sodelavce bomo našli veliko razumevanja in uspeli obdržati pozitivno noto. Vse to smo prevetrili in že delali, zato bomo z obilico znanja poiskali svoje rezerve. V letošnjem letu se bomo posvetili vsem stvarim in odnosom, ki jih nismo do sedaj uspeli zaključiti. Zmetali bomo stran veliko šare in zastale misli ter energije. Potrudili se bomo, da to storimo tako, kot bi šlo za spomladansko čiščenje. Vsak projekt, ki ga nismo končali, naredimo takoj, saj nam drugače pobere veliko energije in sploh ne vemo, zakaj smo utrujeni in slabe volje. Zgodi se tudi, da mislimo, da so drugi precej bolj sitni, kot so res. Ob tem pa bomo uživali veliko čaja, da nam bo ogrelo srce. Užili bomo veliko tekočine, da bomo očistili ledvice in mehur. Pripravili si bomo napitke in hrano, da bomo razstrupili telo in z novo energijo napolnili jetra. Poskrbeli bomo, da bodo naše kosti močne, prav tako da bodo naše mišice in kite prožne.

Ker pa nimamo veliko časa, bomo naredili naslednjo vajo kar s stolom, na katerem sedimo. Poiščemo dve teniški žogici. Če jih nimamo, lahko uporabimo tudi drugačne žogice ali delamo vajo celo brez njih.

Sede se bomo ogreli tako, da bomo dali žogice pod stopala in nežno hodili in vrteli žogice s stopali, ob tem bomo nekajkrat odročili, nekajkrat zavrteli ramenski obroč, plosknili in dali roki na predel ledvic, zmasirali ledvice in boke, zmasirali in ogreli kolena, stegna in meča ter gležnje. Poskusimo vstati, tako da stojmo na žogicah. Poiščimo na podplatu predel, kjer nam godi, in skušajmo ujeti ravnotežje na sredini podplata, tako da na žogicah mirno stojimo!

Sedemo. Žogici odstranimo. Se osredotočimo vase. Naredimo dihalno vajo tako, da ob vdihu napolnimo trebuh kot žogo in z izdihom vlečemo trebušne mišice v notranjost trebuha proti hrbtenici - to nekajkrat ponovimo. Vstanemo in ob stolu naredimo še nekaj raztegovalnih vaj in nekaj počepov. Sedaj se primemo z rokami za naslon. Eno nogo damo na sedalo. Z drugo stojimo na tleh. Pričnemo s počepanjem na eni nogi. Naredimo nekaj ponovitev in zamenjamo nogi. Za vajo si lahko izberemo lažjo različico.

Usedemo se na stol, pokrčeni nogi dvignemo do trupa, jih počasi stegnemo in spet pokrčimo. Stegnjeni nogi v gležnjih prekržamo in menjamo eno stegneno nogo zgoraj in drugo stegneno nogo spodaj, vozimo kolo, nato počivamo. Set vaj spet ponovimo.

Z vso pozornostjo bomo uporabljali stol in žogice. Z vajami ne bomo pretiravali, če nimamo kondicije ali zadovoljivega ravnotežja!

Razvajali se bomo z umiritvijo. Obsedimo na stolu in samo za nekaj minut zapremo oči. Štejemo od 100 nazaj tiho v mislih. Kadar nam misli odplavajo in se zmotimo ali pozabimo, do kje smo šteli, enostavno začnemo spet šteti od 100 navzdol. Nastavite uro ali opomnik, če se vam kam mudi. To štetje lahko traja tudi 15 minut. Če imamo čas, pa se po vaji razvajamo v kopeli ob svečkah in dišavah. Uprite zdravje, občutite ravnovesje in veliko pozitivne energije in ustvarjalnih idej.

Veselo v leto preizkušeni! Javimo se z naslednjimi vajami za vadbo. Naj vas spremlja veliko veselja in energije. Saj veste, če pa ne gre v samoti, pridite ob ponedeljkih na posvet v dvorano na Turjak, kjer potekajo delavnice na te teme. Samo trenutek je pomemben in vse se lahko spremeni.

Za vas pripravila

vaditeljica in terapevtka, Tina Sešek, 041 745 363.

PETER HREN, S.P.
GRADEŽ 14, 1311 TURJAK
GSM: 031/356 668
TEL:01/7881 366

STEKLARSTVO

- Brušenje stekla
- Fazetiranje stekla in ogledal
- Peskanje stekla
- Izdelava izolacijskega termopan stekla
- Kaljeno steklo
- Tuš kabine (po meri, s tesnili)
- Ogledala
- Izdelava taljenega stekla z vzorci (fusing tehnika)
- Montaža vsega navedenega
- Ostale steklarske storitve

ZZ

Goran Petrović dr. dent. med.

zasebna zobozdravstvena ordinacija

20let

Za sproščen nasmeh skrbimo že 20 let.

- preventivni pregledi in posveti
- konzervativa
- protetika
- certifikat za vgraditev bredent SKY implantatov
- nevidni ortodontski aparati INVISALIGN
- rtg digitalno slikanje zob

BRENT
IMPLANTANT

480,00 €

Goran Petrović dr. dent. med., Adamičeva 30, 1290 Grosuplje, tel.: +386 1 787 34 13, gsm: +386 41 723 731

Pismo županu in občanom

Spoštovani g. župan Anton Zakrajšek, kakšno naključje, tudi jaz vam pišem na lep nedeljski večer, pravzaprav je že noč. Pravkar sem odložil delo na preštevilih projektih, ki jih imam v delu, in zdaj ta pozno-nočni čas namenjam Vam. Misli so urejene, mir je okoli mene in zato zlahka pišem odgovor na vaše pisanje v zadnji lanski Trobli, namenjeno meni.

Najprej, da razčistiva o naslovu za pisanje! Vsa moja pisma boste še naprej dobivali v tej obliki, saj se in se bodo problemi, ki jih bom načeljal, vedno dotikali tudi določenega števila (včasih celo vseh) občanov. Način vodenja (upravljanja) z občinskim svetom je pač tak, da smo občinski svetniki v glavnem le dvigovalci rok za predloge, ki jih pripravite v svojem ozkem krogu. To je za nas morda celo udobno (za vas zagotovo). Ker pa sem si ogledal posnetke že kar nekaj drugih občinskih svetov, sem imel priliko videti odprta, res demokratična soočenja mnenj brez omejevanj in izključevanja. V štirih mandatih ste se svoje obrti dobro izučili in naša občina deluje kot dobro naoljen stroj, na srečo imate tudi sposobne in lojalne občinske uradnike. Tu pa se zadeva neha ali pa tudi šele začne. A o tem ob naslednji priložnosti.

Pa pojdiva raje na vaše pisanje. Od 130 vrstic je 33 vrstic namenjenih (spet) samohvali (celo to je za občane pomembno, da ste si odkidali sneg do svoje lastne hiše?), 23 vrstic ste namenili ugotavljanju o neprimernem naslovniku - moj odgovor, zakaj bo tako tudi v bodoče, ste lahko že prebrali na začetku; v kar nekaj vrsticah govorite o uspehih in zaslugah drugih, zdravnikov, profesorjih, športnikov pa društvih, gasilcih, Karitasu, Rdečem križu itd. - kot da ta društva in posamezniki uspevajo in delujejo zato, ker ima občina župana ...

In zdaj k pojasnilu, ki ga potrebujejo občani, in ne vi, ki dobro veste, kako je stvar z volitvami KO potekala.

Že pred dobrimi petimi leti sem bil na zboru krajanov Roba izbran za predsednika, ne da bi kdorkoli z mano pred tem govoril o kandidaturi za predstavnika vasi, kaj šele predsednika KO Rob. Prvič sem za kandidaturo slišal na samem zboru krajanov. Kriv pa sem (brez sprenevedanja), da sem obe funkciji tudi sprejel (in jih tudi pošteno opravljal dobra štiri leta). Ko se je lani konec leta zgodba ponovila, pa mi je postalo jasno, da je to praksa, in ne slučaj. Prišli ste s svojo ekipo nepripravljeni, brez vsakega seznama kandidatov ali predloga za nove predstavnike KO. Niti toliko nismo bili vredni "stari" predstavniki, da bi župan

omenil naše delo ali nam dal besedo ob "razrešitvi", in sem si besedo pač vzel sam. Kot župan dobro veste, kaj se naredi ob menjavah v katerikoli ekipi. Morda pa je bilo zato krajanom nerodno, ker ste na to pozabili, ker se na sestanek niste pripravili?

In moj upravičeni očitek na zboru glede vaše izjave, da občina nima poštenega spominka, ki bi ga ponudila turistom, imate za pljuvanje po občini (v pismu ste ta očitek namerno izpustili, kajne?). Naj spomnim občane na vašo izjavo v intervjuju za Dnevnik (sreda, 26. 8. 2015, str. 21), ko ste ob zaključku turistične akcije "Dnevnikova izvidnica" v Velikih Laščah na vprašanje o željah oz. viziji za Občino Velike Lašče odgovorili, da so to prva in druga faza obrtne cone Ločica, asfaltiranje makadamskih cest, posodobitev vodovodnega sistema, nove luči javne razsvetljave itd. Edina stvar, ki diši po turizmu v vašem odgovoru, je obnova galerije na Trubarjevi domačiji. Odgovor govori o tem, da nimate nobene strategije razvoja turizma v občini, da turizem za vas praktično ne obstaja...

Velik problem, g. župan, bo v bližnji prihodnosti tudi ugotavljanje odgovornosti za posledice ukinitve Javnega zavoda Trubarjevi kraji in pa za zaplete v zvezi z gradom Turjak. O teh temah začnite govoriti tako na široko, kot govorite o mojem nepomembnem pismu, pa boste boljše izpolnjevali svoje župansko poslanstvo!

O dušenju podjetniških pobud pa v naslednji Trobli.

Zdaj pa samo še tole: kot ste že do sedaj opazili, nikoli ne uporabljam besed laž in neresnica, namesto njih uporabljam argumente, gola dejstva, brez okraskov. Včasih pa, tako kot vi v začetku vašega pisma, uporabim kakšno prisposodbo. Tista zadnjič o občini kot družini je bila mišljena dobesedno, saj smo občani ena velika družina, mar ne? In v družini imamo problem, ali ne? Vem tudi to, da ste tudi v prejšnjih mandatih imeli zelo sorodne probleme s svetniki, pa mene takrat ni bilo v občinskem svetu. Morda pa vi ne vidite pravih problemov? Tako, kot vidite vililno kampanijo v mojih kritičnih zapisih in mojem delovanju. Morda pa le niste tako gotovi, da boste župan tudi naslednji mandat?

Do takrat pa vam želim veliko modrosti pri delu in upravljanju z ljudmi in občino! In bodite pozorni na zadeve, pri katerih vam ljudje (četudi samo del njih) izrazito nasprotujejo - moder župan, župan vseh občanov, bi o tem zagotovo dobro razmislil...

Sicer pa računajte na mojo podporo pri vseh dobrih predlogih na občinskem svetu!

Srečko Knafelc, občinski svetnik

Odprto pismo uredniškemu odboru Troble

Za 7. št. Troble leta 2015 sem poslal odprto pismo, naslovljeno na občinskega svetnika g. Knafelca, za objavo v našem glasilu. V skladu s politiko Troble, »da se bomo v lokalnem okolju toliko bolj trudili, da bralcem ponudimo pozitivna sporočila, brez prispevkov z nepreverjenimi in neutemeljenimi sodbami ali celo žaljivimi vsebinami oziroma prispevkov v nasprotju s programsko zasnovo glasila«, pismo po sklepu uredniškega odbora ni bilo objavljeno, čeprav moj članek ni vseboval ničesar, kar bi bilo v nasprotju z zgoraj navedenim citatom.

V isti številki pa ste objavili županov odgovor g. Knafelcu, v katerem pa ste piscu dovolili ponovno svinjanje po ljudeh, kar je običajno zanj. V zadnjem odstavku mu župan grdo podtakne pisanje v Neodvisni Trobli o Knafelčevem žaljivem zapisu o županovih osebnih zadevah. Citat: Glede na žaljiv

zapis, ki ste ga objavili v vaši Neodvisni Trobli in se tiče moje družine, pa vam sporočam, da se življenjska pot mnogokrat ne izogne kalvariji, tudi v mojem življenju se ni. So pa to moje osebne zadeve in v odprtih pismih zanje ni prostora... Če je župan videl v zadnjem stavku Knafelčevega pisanja: »Saj je jasno, občina je kot družina - če se ji ne posvetiš, gre vse navzdol...« kakršnokoli žaljivost, je to samo zloraba možnosti, da se samopomiluje. V odgovoru župana občinskemu svetniku sprašuje g. Knafelca, zakaj mu je ta pisal odprto pismo, ne pa izkoristil možnost pogovora; naj mu odgovorna urednica razloži pomen odprtih pisem, če je zanje kljub akademski izobrazbi izvedel šele takrat, ko so se ga dotaknila.

Ob vsem tem predlagam, da uredniški odbor odstopi in pusti (kot je očitno) cenzuro edinemu »uredniku« oziroma cenzorju. Menda niste v odboru zaradi honorarčka pozabili na moralno držo in pravico ostalih do izražanja.

Marko Kožar

Mama je angel sama, pa angela ne potrebuje.
Njej je naloga dana, da druge varuje.
A sreča kot sonce zahaja in z njo odidejo mnogi,
le mama vztraja do kraja v svoji angelski vlogi.

(Pavček)

ZAHVALA

Po dolgi, boleči bolezni se je tiho in prehitro poslovila od nas naša draga hčerka, sestra, žena, mamica, tašča in babica

Marinka JAKLIČ (roj. Cimperman)
(1. 9. 1960–8. 12. 2015)
z Rašice.

Prisrčna zahvala vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, sodelavcem in vsem, ki ste nam v trenutkih slovesa stali ob strani in Marinko v tako velikem številu pospremili na njeni poti v večni mir. Hvala za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, sveče in darove za sv. maše. Za lepo opravljen pogrebni obred se iskreno zahvaljujemo g. župniku Andreju Ojstrežu, pogrebni službi Zakrajšek za vso organizacijo, cerkvenemu mešanemu pevskemu zboru Velike Lašče za ubrano petje ob tako hladnem dnevu in nečakinji Katji Škrabec V. za čudovite poslovilne besede. Hvala patronažni sestri Martini Bavdek Nedeljkovič za vso zdravniško oskrbo in Roku Devjaku za vso pomoč in nasvete pri zdravljenju.

Posebej bi se zahvalili tistim, ki ste Marinko spremljali v zadnjih mesecih, ji pomagali pri vsakodnevnih opravilih, z njo klepetali, jo prišli objet in bili del njenega življenja tudi v teh težkih trenutkih.

Žaljuči vsi njeni: mama Štefka in ata Jože, sestri Luba in Zdenka, brat Janez, mož Rado, sin Rok, hčerka Patricija, hčerka Tina z možem Rokom in vnukinja Luna

Prazen dom je in dvorišče,
naše oko zaman te išče,
ni več tvojega smehljaja,
utihnil je tvoj glas
bolečina in samota sta pri nas.
Zato pot nas vodi tja,
kjer sredi tišine spiš,
a v naših srcih še živiš.

ZAHVALA

V 86. letu starosti nas je za vedno zapustila draga žena, mama in babica

Antonija KOMAC
(1930–2015)
iz Prilesja.

»Mirno in spokojno si zaspala, draga mama, v večni sen od nas odpotovala. Naj bo srečno tvoje potovanje in pogosto vračaj se nam v sanje!«

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem, znancem za vsak stisk rok, pisno sožalje, podarjeno cvetje, sveče in svete maše. Zahvaljujemo se celotnemu kolektivu ZD Velike Lašče, še posebej dr. med. Milenki Starc Vidrih, patronažnima sestrama Marjani in Martini za obiske na domu in vzpodbudne besede.

Posebna zahvala velja pogrebni podjetju Zakrajšek za oganizacijo pogrebne svečanosti, gospodu župniku Andreju Ojstrežu za lepo opravljen obred in ribniškimi pevci za zapete pesmi ob slovesu.

Žaljuči vsi njeni

Ljubezen nikoli ne mine...

ZAHVALA

V 95. letu se je od nas poslovila draga mama, tašča, babica in prababica

Julijana CIMPERMAN
(1921–2016)
iz Roba št. 21.

Iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in vaščanom za izrečena ustna in pisna sožalja, darovano cvetje, sveče in svete maše. Denarni prispevek vaščanov bo namenjen vzdrževanju cerkve v Robu.

Zahvala celotnemu kolektivu ZD Velike Lašče, dr. Starčevi in patronažnima sestrama Marjani in Martini za ljubeč odnos in nego na domu.

Hvala g. župniku za lepe misli med pogrebno mašo, Društvu Zarja spominov, praporščakom in govornikom g. Tekavcu in g. Knafelcu. Posebna zahvala zborovodkinji Romani in župnijskemu pevskemu zboru za ganljivo slovo in prelepo petje. Hvala članicam Zavoda Parnas za čuteče besede in lepe misli. Posebna zahvala pa velja »Miklavževi« Majdi za vso ljubezen, ki jo je nesebično poklanjala naši mami v času bolezni.

Žaljuči vsi njeni

ZAHVALA

ob nenadni izgubi drage sestre

Lenke KRALJ
(1954–2016)
s Pušč

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem za izrečene besede sožalja, darovano cvetje, sveče in svete maše.

Zahvaljujemo se tudi gospodu župniku Andreju Ojstrežu za lepo opravljeni obred, pogrebni zavodu Zakrajšek in pevci.

Hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Žaljuči vsi njeni

KOLEDAR PRIREDITEV

PETEK, 5. FEBRUAR, ob 19.30

Levstikov dom, Velike Lašče

5. ABONMAJSKA PREDSTAVA: komedija RESNICA,
gostuje Šentjagobsko gledališče Ljubljana
(Občina Velike Lašče)

PONEDELJEK, 8. FEBRUAR, ob 18. uri

Levstikov dom, Velike Lašče

**PROSLAVA OB SLOVENSKEM
KULTURNEM PRAZNIKU**

(Občina Velike Lašče in KUD Primož Trubar Velike Lašče
v sodelovanju z OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče in
Glasbeno šolo Ribnica)

PETEK, 12. FEBRUAR, ob 19.30

Levstikov dom, Velike Lašče

**Avtorska gledališka predstava:
VIDEZI SVETA**

(KUD Primož Trubar Velike Lašče)

SOBOTA, 20. FEBRUAR, ob 20. uri

Levstikov dom, Velike Lašče

**Koncert MARJANA ZGONCA
s KLAPO MEDITERAN**

NEDELJA, 21. FEBRUAR, ob 8.30

Župnišče Velike Lašče

Razstava GOSPODINJA SE PREDSTAVI
(Društvo podeželskih žena Velike Lašče)

ČETRTEK, 3. MAREC, ob 19. uri

Knjižnica Frana Levstika, Velike Lašče

**Prireditev ob 180. obletnici rojstva Josipa Stritarja
STRITARJEV VEČER**

(MKL, Knjižnica Frana Levstika Velike Lašče)

PETEK, 11. ali 18. MAREC, ob 19.30

Levstikov dom, Velike Lašče

6. ABONMAJSKA PREDSTAVA: komedija MAME,
gostuje **SiTi Teater**

(Občina Velike Lašče)

NEDELJA, 20. MAREC, ob 16. uri

Levstikov dom, Velike Lašče

PRIREDITEV OB MATERINSKEM DNEVU
(Društvo podeželskih žena Velike Lašče)

Organizatorji si pridržujejo pravico do morebitnih sprememb.